

Naročnina enaka mesečno 20 Din.
za izposojstvo 40 Din.Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telef.
št. 440.
Celje: Kocanova ulica 2. Telefon
št. 190.Rekopis se ne vraća.
— Oglasi po tarifi. —

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo: Ljubljana, Prebernova
ulica 54. Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125 in 5126Inzeratni oddelk: Ljubljana, Preber-
nova ulica 4. Telefon št. 2492Podružnica Maribor: Aleksandrova ce-
sta 13. Telefon št. 455Podružnica Celje: Kocanova ulica 2.
Telefon št. 190Računi pri pošti št. 440: Ljub-
ljana št. 11.842, Praha št. 78.180;
Wien Nr. 105.241

Ljubljana, 7. februarja.

Ako v zadnjem trenutku ne nastopijo nenadne ovire, bo te dni v Moskvi podpisani protivojni pakt med Poljsko, Rumunijo in sovjetsko Rusijo. S tem bi se sovjetska diplomatska akcija uspešno zaključila, kar je gotovo presenetljiv uspeh. Saj sprva ni bilo videti, da bo na obeh straneh toliko koncilijantnosti in dobre volje, da bi bilo mogoče v tako kratkem času zaključiti pogajanja.

Na poljsko vlado je napravila najbolj-
ši vtis sovjetska izjava, da v principu
sicer ni zato, da Kelloggov pakt podpi-
šejo skupno vse države, tedaj razen
Poljske in Rumunije tudi vse baltičske
države, da pa je pripravljena sprejeti
tudi v tem pogledu poljsko tezo, ako v
Varšavi vztraja na njej: prošla je celo
poljsko vlado, naj posreduje v tem
pogledu. Sedaj so tudi poljski diplomati
je pospešili priprave in stojimo tik pred
podpisom pakta.

Za Poljsko bo pogodbo podpisal njen
moskovski poslanik Patek, dočim mo-
dalitete o podpisu s strani Rumunije se
niso znane, ker Rumunija sploh nima
svojega zastopstva v Moskvi. Ali v na-
čelnu se zdi stvar urejena tudi na tej
strani. Sovjetska vlada je izjavila, da
smatra pakt za kolektivno pogodbo in
na osnovi tega je pač nevažno, ali se
podpis zares izvrši istočasno. V Bu-
karesti so zelo zadovoljni nad moskov-
sko izjavo, da sovjetska Rusija bes-
arabskega problema ne misli reševati z
orožjem in da je v tem smislu razumeti
podpis pakta med Rumunijo in Rusijo.
Sovjetska vlada je sicer že svojčas po-
dala tako izjavo, toda gotovo gre se-
danji izjavi mnogo večji pomen, ker je
združena s slovesno pogodbo in ima
zares uradni značaj. Zato je razumljivo,
da je zavladalo v Bukaresti splošno
zadovoljstvo in da proti podpisu
vzhodnega pakta tudi s te strani ne mo-
re biti več zadržkov.

Baltičske države se niso dale dovolj
določnih izjav. Poroča se, da se med
zastopniki Latvije, Estonije in Finske ra-
vno sedaj vršijo pogajanja glede sopod-
pisa. Ker je znano, da je bila tudi že ja
baltičskih republik, da se pakt podpiše
kolektivno, pač ne more biti dvoma o
tem, kako se bodo odločile. Litva pa je
itak dobila uradno povabilo Litvino-
va in ker vladajo med kovensko in
moskovsko vlado dobri odnosi ter
med njima ni stvarnih nasprotij, sledi
iz tega, da se tudi Litva pridruži po-
pisnikom pakta.

Situacija je tedaj, da postaja vzhod-
noevropski Kelloggov pakt resnica. Ako
ne nastopijo v zadnjem trenutku do-
godki, ki bi bistveno spremenili sedanje
razpoloženje, prične pakt s poljskim in
morda tudi rumunskim podpisom sto-
pati v življenje.

S tem se je pokazalo, da je bila skep-
sa glede uspeha sovjetskega predloga
neutemeljena. Skeptiki seveda niso mogli
računati s toliko koncilijantnostjo na
ruski strani. S tem se seveda spremeni
tudi kriterij za presojo ruskega koraka.
Komentarji evropskih časopisov, tudi
poljskih, so računali, da gre Rusiji pri
predlogu za drugačne svrhe, ne pa za
pakt sam. Nekateri so mislili, da ima
sovjetska vlada pred očmi rusko publi-
ko, ki ji hoče pokazati svojo veliko mi-
roljubnost in s tem učinkovati propa-
gandno. Prav tako so menili, da hoče
vplivati na inozemsko delavstvo, obo-
bo na Poljskem, ki naj se mu znova
demonstrira, kako samo kapitalistične
države vztrajajo na vojnih pripravah
in vojni politiki ter onemogočajo Mos-
kvi izvesti miroljubni program. Še
drugi so menili, da hoče Rusija pokazati
velesilam, osebno Ameriki, da ji je za-
res za mir v nameri, da se ji posreči
izboljšati šanse za inozemsko finan-
čno pomoč.

Pogoji za točnost navedenih kome-
ntarjev so se z ugodnim zaključkom
pogajanj o paktu precej spremenili.
Predvsem se je sovjetski vladi zares
posrečilo dokazati miroljubnost, zaka-
te ji po toliki koncilijantnosti res ni mo-
goče odrekati.

Nadalje ozadje sovjetske akcije je
še vedno zelo težko pregledati. Ali gre
predvsem za ugoden vtis na namram ka-
pitalističnim velesilam zaradi finančne
pomoči, ali gre tudi za razoroževalno
akcijo, ki se da logično izvajati iz pro-
tivojnega pakta, to bo pokazal nadaljnji
razplet dogodkov.

Kraljevo bivanje v Zagrebu

Zagreb, 7. februarja. P. Povodom ve-
sti, da prispe Ni. Vel. kralj s kraljico
in vso kraljevsko obitelji za doli časa
v Zagreb, objavljajo listi še tele podrobnosti :

»Po informacijah zagrebskega župa-
na dr. Skuljiča in po njegovih impresi-
jah bi imel priti v Zagreb Ni. Vel. kralj
s kraljico in v so kraljevsko obitelji.
ki bi in spremenišala številna dvor-
ska suita. Kralj bi bival s svojo obitelji
dalje časa v Zagrebu. Ker pa so za tako
bivanje sedanji banskí dvorci premah-
ni, bo skušal župan dr. Skuljič poiskati
večji dvorec, ki bi bil stavljen kralju
Aleksandru, njegovi obitelji in suiti na
razpolago.«

Važni koraki k zblizanju z Bolgarijo

Dosežen sporazum o ukinjenju mejne zapore — Upanje
na lepše razmerje med obema bratskima državama

Beograd, 7. februarja p. Kakor smo
že poročali, je dobil naš poslanik v So-
fiji povodom svojega zadnjega bivanja
v Beogradu instrukcije za pogajanja
glede likvidacije mejne zapore med Ju-
goslavijo in Bolgarijo. Poslanik Nešić
je v smislu teh navodil včeraj obvestil
bolgarsko vlado o pogojih, pod kateri-
mi bi bila naša država pripravljena uki-
niti zaporo meje, ki je bila odrejena
leta 1927 po umoru generala Kovačevića
v Stipu in pravnega referenta Predi-
ća v Skoplju. Ker je bolgarska vlada
pristala na stavišne pogoje, je bila za-
pora meje z današnjim dnem ukinjena.
Zunanje ministrstvo je izdalo o tem da-
nes opoldne naslednje poročilo:

»Naš poslanik v Sofiji g. Ljuba Nešić
je včeraj obiskal bolgarskega ministra
zunanjih del Burova in ga obvestil, da
je vlada kraljevine SHS izdala obmejn-
nim oblastem potrebna navodila o tem,
da se z današnjim dnem ukinejo var-
nostni ukrepi na meji in se tako olajša
redni promet potnikov, kakor tudi kre-
tanje dvolastnikov. Še ta mesec se se-
stane v Pirotu mešana komisija, ki bo
proučila in predložila obema vladama
vse potrebne ukrepe za uvedbo normal-
nega prometa. Komisija bo nadalje pro-
učila možnost postav tve stalnega me-
šanega organa, komisije ali komisarija,
ki naj avtomatično odloča v vseh pri-
merih eventualnih incidentov ali njego-
vih težkoč v pogledu obmejnega mira
in rednega prometa. V smislu že prej
doseženega sporazuma obstoja na obeh

straneh pripravljenost, da se v najkraj-
šem času sestanejo v Sofiji delegati, ki
naj prično pogajanja za dosegajo trgo-
vinske pogodbe.«

Notranje ministrstvo in vojno mini-
strstvo je istočasno izdalo podrejenim
organom vsa potrebna navodila za iz-
vedbo tega sporazuma.

Beograjski tisk obširno razpravlja o
ukinitvi mejne zapore in poudarja važ-
nost tega koraka za nadaljnji razvoj na-
ših odnosov do Bolgarije. »Pravda«
piše: »Zopetna otvoritev meje se lahko
smatra za dokaz, da se dela z naše
strani z vsemi sredstvi na izboljšanje
obstoječih odnosov do Bolgarije. Bli-
žamo se fazi prijateljskega sporazuma
in rešitvi vseh spornih vprašanj. Naša
iskrena želja je, da bi se ne zgodilo ni-
česar več, kar bi moglo poslabšati od-
noseje med Beogradom in Sofijo.«

Po vestih iz Sofije tudi bolgarski
tisk iskreno pozdravlja korak naše vla-
de in izraža željo po prijateljskem in
bratskem sporazumu.

Končna likvidacija spora je poverje-
na mešan komisiji, v kateri so jugoslo-
venski in bolgarski oficirji. Ta komisija
bo ukrenila vse potrebno, da se mir na
meji ne bo več kršil. Z naše strani pa
je bila izražena želja, naj bi bolgarska
vlada ukinila obsešno stanje v obmejn-
nih pokrajinah, to je v okrožju Petriča
in Čustendula. Obenem se zatrjuje, da
so se začele že tudi priprave za jugo-
slovensko-bolgarska trgovinska poga-
janja.

Českoslovaški strokovnjak prevzame vodstvo naše finančne reforme

Kraljev poziv bivšemu českoslovaškemu fin. ministru
prof. dr. Karlu Englišu

Praga, 7. februarja h. Današnji pra-
ški listi objavljajo senzacionalno vest,
da je prejel bivši českoslovaški finančni
minister, profesor gospodarskih ved na
univerzi v Brnu, dr. Karl Engliš, preko
jugoslovenskega poslanstva v Pragi od
jugoslovenskega kralja Aleksandra po-
ziv, naj prevzame kot finančni stroko-
vnjak vodstvo reforme jugoslovenske
davčne, proračunske in celokupne go-

spodarske politike, ki jo namerava iz-
vesti vlada v zvezi z gospodarsko in fi-
nančno konsolidacijo države. Dr. En-
gliš je baje to laskavo vabilo sprejel in
odpustje že prihodnje dni v Jugosla-
vijo.

Dr. Engliš je nocoj izjavil vašemu do-
pisniku, da je pri vabilu sicer že obve-
ščen o takem pozivu, da pa mu ofici-
jelno doslej ni še ničesar znanega.

Napovedujejo nam nov val ostrega mraza

Prognoza beograjske meteorološke postaje — Volkovi na Ko-
sovem polju — Promet na liški progi zaradi novega snega še
ni mogoč — Beda v Sarajevu

Beograd, 7. februarja, p. Po napove-
di beograjske meteorološke postaje je
pričakovati v prihodnjih dneh v nasi
državi nov val mraza. Dočim je mraz
v zapadnih delih države že pojenja,
traja v južno-vzhodnem delu dalje. Me-
ja gre nekako v zračni črti Sarajevu-
Beograd, Meteorološka postaja smatra,
da je bjaš popuščanje mraza v zapadnem
delu države zanesljiv znak, da se bliža
nov mrzli val. To napoved napoveduje
tudi današnja vremenska posta a, ki po-
roča, da prihaja s severa nov val
mraza.

Po vestih iz Prištine so se tam po-
javile cele tolpe volkov, ki napadajo
zlasti naselbine ko'nikov. V selu Pa-
rahovsko je tolpa volkov vdrla v hlev
nekega seljaka in mu poklala v eni no-
či 60 koz. Volkovi prihajajo v vasi pri
belem dnevu in jih morejo pregnati le

z orožjem. Prirejeno je bilo že več lo-
vov, vendar pa prihajajo s planin vedno
nove tolpe. Prebivalstvo je zato zapro-
silo za vojaško pomoč.

Zagreb, 7. februarja n. Z današnjim
dnem bi se imel zopet otvoriti redni
promet na liški progi. Ker pa je v ne-
katerih krajih, zlasti v Ogulinu, Pla-
škem in Blatnu začelo ponovo znova
snežiti in je proga zopet zamedena s
snegom, je bila otvoritev prometa od-
goda.

Sarajevo, 7. februarja n. V Bosni je
zavladala radi dolgotrajnega mraza in
prekinitvi zvez velika beda. Ker je
tekmo zadnjih tednov izostal vsak do-
voz živil, se je pojavila v nekaterih
krajih lakota. V Sarajevu gladuje nad
1600 rodbin s preko 4000 člani. Mesta
občina je sedaj organizirala akcijo, da
priskoči tem revežem na pomoč.

Novi mrzli val prihaja iz Rusije

V vseh državah snežni viharji in leden mraz — Moskva ima
rekord s 40 stopinjami pod ničlo

Moskva, 7. februarja s. Včeraj je bil tu-
kaj najmrzleši dan letošnje zime. Termi-
meter je kazal 40 stopinj pod ničlo.

Berlin, 7. februarja s. Na vso Nemčijo je
pritisnil nov val mraza, ki izvira od tod,
ker je prodril mrzel zrak iz Rusije. Pov-
prečno so merili danes v severni Nemčiji
temperature od 15 do 20 stopinj pod ničlo.
Največ mraza so beležili v Slezi, kjer je
padla temperatura mestoma do 25 stopinj
pod ničlo. Po naznanju vremenskih stro-
kovnjakov trenutno ni računati, da bi se
vreme omililo ali celo nastopilo južno vre-
me, ker po zadnjih opazovanjih ni niti od
daleč mogoče sklepati kdaj bo mraz poje-
njal.

Moskva, 7. februarja (mo.) V vsej evropski
Rusiji je zavladala nenavadno ostra zima. Tem-
peratura se giblje med 30 do 40 stopinjami pod
ničlo. Sinoti so zabeležili v Moskvi 38 stopinj
mraza. Sole so zapre. Mraz valovi proti ju-
gozapadu in izgleda, da bo ponovno zasedel sred-
no in južnopolno Evropo.

Bukarešta, 7. februarja s. V vsej Rumu-
niji je zopet pritisnil hud val mraza. Poseb-
no prizadeti so vzhodni deli države, med
drugimi v prvi vrsti Besarabija, ki beleži
izredno nizke temperature. V Kišinevu je

—29 v Jasiju pa 26 stopinj pod ničlo. V Bu-
karesti so merili danes opoldne 16 stopinj
pod ničlo. V Dobrudži divjajo strahoviti
snežni viharji. Tudi na Črnem morju so
viharji zelo močni. Italijanski 5000 tonski
poštni parnik »Albania«, ki vrši pošto služ-
bo med Odeso in Carigradom, le pri Kala-
tari zadel na sipino. Reševalna dela so
zelo otežena.

Atene, 7. febr. g. Notranje ministrstvo
dohaja brzojavke iz raznih krajev države
o strašnih nevihtah. V severni Grčiji tra-
jajo snežni meteži dalje. V nekaterih kra-
jih je sneg 4 m visok. Mnogo oseb je po-
ginilo. Obenem grozi lakota, ker se prebi-
valstvo ni moglo pravočasno preskrbeti z
živili. V nekaterih občinah je dovolj živil
popolnoma onemogočen. Mnogo pastirjev
je v gorah odrezanih od ostalega sveta.

Za omejitev poplav

Beograd, 7. februarja g. Minister za kmetijstvo
in vede dr. Frančič je poslal vsem vodnim za-
drugom ob Donavi, Dravi in Tisi naredbo, po
kateri mu morajo v roku 14 dni predložiti na-
črte za prenečenje morebitnih poplav, ako še
niso bili predloženi. Zadržkam, ki ne bodo iz-
vršile te naredbe bodo imenovani komisariji na
njihova stroške.

Danes podpišejo vzhodni mirovni pakt

Rumunski pooblaščenec Davila je včeraj prispel v Mo-
skvo — Podpis pogodbe bo presekjal gordijski vozeli
spornih vprašanj na vzhodu

Varšava, 7. februarja s. Po različnih peri-
petijah so diplomatska pogajanja med Rusi-
jo in njenimi sosedi toliko uspela, da se
bliža podpis pogodbe, ki bo z enim mahom
likvidirala ves zamotan problem vzhodno-
evropskih sporov. Inicijativo za ta pakt je
dala Rusija in njej ostane zasluga za to ve-
liko mirovno delo, ki bo v enaki meri v
korist Rusiji, kakor njenim mešičem. Ru-
munski pooblaščenec Davila je danes pri-
spel v Moskvo ter se je nastanil pri polskem
zastopniku Patku. Nerešeno je še vprašanje
glede sopodpisa baltičskih držav, ki se mora
tako urediti, da bo izgubilo vsak značaj
bilateralnosti. Podpisniki bodo funkcionirali kot
popolnoma samostojni pogodbeniki, da se

vzame pogodbi ona nota dveh, za hegemo-
nijo nad baltičskimi državami stremječih vele-
sil, ki je med pogajanj prišla včasih do
ostrejšega izraza. Podpis protivojne pogo-
be dokazuje, da so na Vzhodu sili sporov
in je nastopilo utrjevanje, čegar posledica je
uvedena spravljivost.

Moskva, 7. februarja g. Danes popoldne
je dospel rumunski poslanik v Varšavi Da-
vila v spremstvu poslaniškega tajnika Da-
viteca in poljskega legatskega svetnika
Kobilanskega v Moskvo. V petek bo po-
dpiran poseben protokol h Kelloggovi pogo-
bi. Poslanik Davila se je nastanil v polj-
skem poslaništvu.

Nemški centrum onemogoča veliko koalicio

Kompromisni predlog državnega kancelarja odklonjen — Ka-
binet dr. Müllerja ostane

Berlin, 7. februarja r. Državni kancelar
dr. Müller je predlagal v sporazumu z mi-
nistri socialdemokratske stranke kompro-
misno rešitev vladne krize po kateri bi
prevzel justično ministrstvo poslanec cen-
truma dr. Bell in bi bile sprejete zahteve
nemške ljudske stranke po dveh ministrskih
sedeh v pruski vladi. Nato pa bi prevzel
naknadno še dr. Wirth ministrstvo za zase-
dno ozemlje. Kompromisni predlog je vod-
stvo centra odklonilo, češ da pomenja
noslabšanje njegovih prejšnjih predlogov.
Enako je odklonilo tudi istočasno preosno-
vo državne in pruske vlade v smislu pred-
loga nemške ljudske stranke.

Berlin, 7. februarja. Z ostavko promet-
nega ministra Guerarda se je položaj vlade
še poslabšal, vendar vlada ne bo demisi-
onirala. Da li bo prometno ministrstvo zase-
dno po kakih drugi osebi, zaenkrat še ni
znano, ker se domneva, da pogajanja za
ustvarjenje velike koalicije še niso defi-
nitivno prekinjena, in da se bodo nadaljevala
v bližnjem razdobju. Centrum se umika v
rezervo, vendar pa hoče tudi v nadalje
stvarno delati. Na vsak način pa si je ohr-
nil pri tem popolnoma proste roke.

Prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Grčijo

Atene, 7. febr. g. Pozornost atenskih po-
litičnih krogov je danes obrnjena na pre-
dloge Jugoslavije glede prijateljske pogo-
be, o katerih so se tekom včerajšnjega in
današnjega dneva vršile številne konfe-
rence in posvetovalnja v političnem uradu za-
nanjega urada. Venizelos je označil jugo-
slovenske predloge za zelo ugodne. Ker se
senat še ni konstituiral in tudi parlamen-
tarnega odbora še ni bilo mogoče sklicati,
je povabil ministrski predsednik Venizelos
danes popoldne vse šefe strank, ki so za-
stopane v parlamentu v zunanje ministri-
stvo na posebno posvetovalnico, da se po-
novno prouči nova situacija, ki je nastala
v sled predložitve jugoslovenskih protipred-
logov. O vsebini note se čuva najstrožja
tajnost.

Atene, 7. februarja, p. Semkaj je prispel
tajnik beograjskega poslanika Polihroniade-
sa, Argiropoulos, ki je izročil grški vladi po-
ročilo o grško - jugoslovenskih pogajanjih v
Beogradu. Argiropoulos je bil takoj po pri-
hodu sprejet od ministra zunanjih del Kara-
panosa. V poročilu je tudi točen referat raz-
govorov in pogajanj, ki jih je imel grški po-
slanik v Beogradu Polihroniadas s predse-
dnikom vlade generalom Zivkovićem in z za-
stopnikom ministra zunanjih del dr. Kuma-
nidiom. Tekom današnjega dne se sestane
v Atenah parlamentarna komisija za zuna-
nje zadeve, čije člani so vsi šefi strank. Ko-
misija se bo bavila z referatom o grško-ju-
goslovenskih pogajanjih v Beogradu ter o
grško - italijanskem paktu prijateljstva,
ki stopi te dni v veljavo. Tajnik Argiropoulos
se vrne v Beograd, čim sprejme nove in-
strukcije za grškega poslanika v Beogradu.

Slovaški klerikalci ostanejo v vladi

Praga, 7. febr. h. Danes je sprejel mi-
nistri predsednik Udrzal voditelja slova-
ške ljudske stranke Andreja Hlinko ter z
njim razpravljaj več časa. Ta konferenca
je prvi razgovor z voditelji koalicijskih
strank, ki jo je imel ministrski predsednik
Udrzal. Hlinka je bil v ta namen posebej
povabljen v Prago. Nato se je Hlinka po-
svetoval z ministrom slovaške ljudske
stranke dr. Tisom. Po časopisnih vesteh
hoče dobiti slovaška ljudska stranka pri
morebitni rekonstrukciji vlade še eno iz-
med važnejših ministrstev. Zdi se torej,
da je s tem določena politična smer stran-
ke za bodočnost in potrjena njena volja,
da hoče sodelovati z vlado.

Prvi sestanek reparacij- skega odbora

Pariz, 7. februarja. (be.) V soboto priredi
guverner francoske Narodne banke Moreau
banke, na katerega so povabljeni vsi člani
odbora strokovnjakov za reparacije. To bo
prvi stik delegacij reparacijskega odbora. Ni
še gotovo, da li odpotuje Parker Gilbert, ki
je okrevaj od hripe, pred pogajanj za rešitev
reparacijskega vprašanja v Berlin.

Samozavest Primo de River

Madrid, 7. februarja. (lo.) Primo de Rivera
je razpisal nagrado 3000 funtov sterlingov za
osebo, ki bi dokazala, da je poginila tekom
zadnjih homatij le ena oseba. Nadalje Primo
de Rivera izjavlja, da je bilo v celotni areti-
ranih 50 oseb.

Pariz, 7. febr. Položaj v Španiji je na-
vzlic vsem uradnim izjavam španske vla-
de še vedno zelo resen, osebno se je po-
ostril v ognjišču poslednjega upora v Va-
lenciji. Topništvo je pričelo baje ponovno
z uporim in zasedlo ceste.

Papež sprejema le malen- kostno popravo meje

Rim, 7. februarja. r. Papež je v zadnjem
trenutku odklonil razširjenje sedanje vali-
kanskega teritorija, z izjemo malenkostne
rektifikacije sedanjih meja Vatikana. Pač
pa je sprejel odškodnino, ki mu jo je ponu-
dila italijanska vlada za škodo, ki jo je pre-
trpela Sveta stolica zaradi okupacije ronti-
fikalne države. Zatrjuje se, da bo znašala o-
dkodnina 2 milijardi lir, ki jih bo papež po-
rabil za misije in misione v inozemstvu. Pa-
pežu je uspelo skleniti z Italijo konkordat,
kar pomeni, da je Italija sprejela kanonsko
pravo. Doslej so moderne države odklanjale
kanonsko pravo. Italija je prvi primer kato-
liške države, ki je prevzela kanonsko pravo
v celoti. Vrh tega bo Italija proglasila cerk-
veni zakon za polnopraven in mu priznala
vse pravne posledice.

Na borzi se je govorilo, da je Italija pri-
pravljena najeti v Newyorku posojilo 50 mi-
lijonov dolarjev, ki ga rabi za izplačilo od-
škodnine narezu.

Rim, 7. febr. s. Na povabilo državnega
tajnika kardinala Gasparija so se zbrali
danes ob pol 11. dopolne člani diplomati-
skega zbora pri Vatikanu v prostorih kar-
dinala Gasparija, ki jih je obvestil o po-
godbi med Vatikanom in Italijo glede ure-
ditve rimskega vprašanja.

Rusija poseže v afganske homatije?

Pešavar, 7. februarja. (lo.) V tukajšnji
političnih krogih se vztrajujejo z vso trdi-
vratnostjo vesti, da je Rusija stavila Habi-
bulah ultimatum z zahtevo, da nemudoma
neha z ropanjem državnega zaklada in plača
3 milijone funtov sterlingov za municijo in
drugi vojni material, ki ga je Rusija doba-
vila kralju Amanullahu. Rusija izjavlja, da
bo v nasprotnem primeru bombardirala Ka-
bul.

Newdelhi, 7. februarja. (lo.) Zaradi vesti,
da koraka Ahmed Ali Kan na Kabul, je na-
stala tamkaj velika panika. Po zadnjih ve-
steh je bil Ahmed Ali Kan prisiljen na umir
proti Jagdalaku.

Komunistični pobjo v Atenah

Atene, 7. februarja s. Pri zborovanju v gla-
dišču Apollo sta se udarili dve skupini komu-
nistov z revolverji, noži in gumijevkami. 12 oseb
je bilo težko, 30 pa lahko ranjenih. Policija je
manjavila od.

Nepotrebna in škodljiva politična borba na deželi

Razpisane so volitve v okrajne blagajne

V uradnem listu ljubljanskega mariborske oblasti z dne 29. novembra 1928. je veliki župan objavil uredbu o okrajnih blagajnah v ljubljanski oblasti. Ta uredba je bila v seji 27. oktobra 1928. navzlic najtehtnejšim pomislekom, ki jih je iznesla opozicija, od večine oblastne skupščine sprejeta, a karavno je v protivnosti s samim principom lokalnih samouprav, kakor je bil obeležen v dotedanjih zakonih o samoupravah. Uredba je tipičen primer, kako zna zagrozeno partizanstvo pripraviti zlorabo najvažnejših javnopravnih institucij v strankarske svrhe. Z uredbu od 27. oktobra 1928 so bile dotedanje okrajne blagajne v ljubljanski oblasti preosnovane tako, da so postale instrument strankarske večine v deželi. Da bi se tudi v onih okrajih, kjer bi mogla opozicija priti do močnejšega vpliva in kontrole, zagotoviti neomejeni vpliv večinske stranke, si je v uredbi oblastni odbor pridržal pravico, da po mili volji tudi sam imenuje člane okrajnih blagajni in sicer do ene tretjine celokupnega števila. Če bi torej nesreča nastala, da bi v kateri okrajni blagajni dobili naprednjaki večino, je popolnoma v rokah oblastnega odbora, da to večino z imenovanjem potrebnega števila klerikalnih članov spremeni v manjšino. A če bi se to ne zaleгло, potem ostane po čl. 18. uredbi še vedno sredstvo razpusta in imenovanja gerenta. Seveda se sme po besedilu navedbe okr. blagajna razpustiti le iz tehničnih razlogov — a kateri razlogi so bili še nedavno tehtnejši od klerikalnih interesov?

Po našem mnenju bi ta famozna uredba nikakor ne bila smela biti razglašena, ker je bila v očitem nasprotju s duhom dotedanjih zakonov in je njen značaj v prvi vrsti ne stvaren, temveč čisto strankarsko-političen. Tako zgodilo se je in v decembru so se tudi že vršile volitve.

A predno so se okrajne blagajne konstituirale je prišel 6. januar. Občinski odbori, katerim gre volilna pravica v okrajne blagajne, so bili razpuščeni in seveda so tudi ugasnili mandati iz njihove sredine izvoljenih članov okrajnih blagajni. Mesto voljenih imamo sedaj imenovane občinske odbore, ki so sicer v največ slučajih identični s prejšnjimi. S tem, da se jih je imenovalo, se je hotelo povdariti, da morata tudi v občinski samoupravi zaenkrat nehati strankarstvo in politika. Nesporo velja ta princip tudi za vsa druga samoupravna telesa.

Sedaj pa čujemo, da je odredil komisar ljubljanske oblastne samouprave ponovne volitve v okrajne blagajne, ki da morajo biti do 17. t. m. izvršene. Ta razpis je v direktnem nasprotju z odločitvijo, da so v samoupravah volitve zaenkrat sistirane. Ako okr. blagajne (ki v ostalem še niso niti konstituirane) niso bile razpuščene odn. izročene v upravo komisarijem, je vzrok pač le v tem, ker v Beogradu za to institucijo, ki je bila tako neslišno in nevidno spolitizirana naibž nikdo niti vedel ni.

A to končno ni tako važno. Bistveno je, da se z razpisom volitev v okrajne blagajne občutno pokvari politični mir in da se prav po nepotrebnem izživljuje po deželi nova politična naspotstva in odvisni politični boji. Že nam javljajo iz raznih krajev, da so pristaši bivše SLS dobili navodila, kako naj postopajo pri volitvah ter da so jim agitatorji zagotovili, da bo z imenovanjem članov s strani oblastnega odbora odn. komisarija zagotovljena povsod klerikalna večina — skratka stara politična pesem je zopet na dnevnem redu. To je po našem mnenju nedopustno in se protivi intencijam, ki so bile merodajne, ko se je z naidekosežnejšimi ukrepi ustavilo vsako strankarsko politično delo in gibanje v državi.

Zato se nam zdi pravilno, ako se nameravajo nekatere občine, ki ne želijo, da bi znova izbruhnila strankarska vojna, obrniti na notranjega ministra s prošnjo za remeduro.

Konference dr. Mažuraniča v Parizu

Paris, 7. februarja. p. Minister trgovine dr. Jelko Mažuranič je imel zadnje dni niz konferenc z udeleženci francoskih politik in finančniki. Na teh konferencah se je v prvi vrsti razpravljalo o ureditvi predvojnih in vojnih srbskih dolgov. Po informacijah iz pouzernih krogov je jugoslovanski minister trgovine pristal na znatne koncesije v korist francoskih lastnikov obveznic. Kakor znano, je nastal spor glede teh posojil zato, ker je doslej Jugoslavija vztrajala na nekdanji pariteti dinarja s frankom, dočim zahtevajo francoski rentniki valorizacijo in poriteto v zlatu. Spor je bil predložen v odločitev haškemu razsodišču.

Reorganizacija diplomatske službe

Beograd, 7. februarja. p. V ministru zunanjih del je bila imenovana komisija, ki ima nalogo, da sestavi načrt reorganizacije naše konzularne in diplomatske službe v inozemstvu in izdela nov pravilnik. V komisiji so profesor beograjske univerze Slobodan Jovanović, minister dvora in politični pomočnik ministra zunanjih del Bora Jelić, administrativni pomočnik ministra zunanjih del dr. Ljubo Bakotić, dr. Mileta Novaković in dr. Svetislav Predić. S to reformo bo urejena tudi naša inozemska poročevalska služba.

Ustanovitev čilskega poslaništva v Beogradu

Dunaj, 7. februarja. p. Poslanik republike Čile na Dunaju, g. Martin Cigueru, prispe ta mesec v Beograd, da se dogovori glede ustanovitve poslaništva čilske republike v naši državi.

Uvedba državne policije v Srbiji

Beograd, 7. februarja. v kratkem bo podoben zakon, ki uvelja državno policijo na področju vse države. Doslej je obstajala državna policija samo v predačkih krajih.

Dr. Srebrnič imenovan za škofa v Dubrovniku

Dubrovnik, 7. febr. n. Za škofa v Dubrovniku je imenovan dosedanjí škof na Krku dr. Josip Srebrnič, bivši profesor bogoslovja v Ljubljani. Dr. Srebrnič je rojen v Solkanu l. 1876. filozofske študije je dokončal na Dunaju, bogoslovje pa je študiral v Berlinu.

Univ. prof. Stražnicki poslanik v Buenos Airesu

Beograd, 7. febr. p. Kralj je sprejel danes v avdijenci ministrskega predsednika Petro Zivkovića, zastopnika zunanjega ministra dr. Kumanudija in vojnega ministra generala Hadžića. Ob priliki avdijence dr. Kumanudija je kralj podpisal ukaz, s katerim je imenovan za poslanika v Buenos Airesu profesor zagrebške univerze dr. Milorad Stražnicki. Dosedanji poslanik v Buenos Airesu Ivo Grisić je postavljen na razpoložanje.

Reorganizacija poročevalske službe

Beograd, 7. febr. r. Komisija za preureditev poročevalske službe v tu in inozemstvu je že imela svoje prve seje. Pred vsem gre za to, da se ukinejo dosedanjí poročevalski uradi pri vseh ministrstvih. Pri predsedništvu vlade bo ustanovljen poročevalski urad. Urad bo imel nalogo, da zbira podatke in informacije tako iz notranjosti, kakor iz inozemstva, ki bodo na razpolago posameznim ministrstvom in domačemu tisku. Ta urad bo vrhu tega obveščal javno mnenje v inozemstvu o načrtih naše vlade in dogodkih v naši državi ter vzdrževal stike z našimi atašej pri posameznih poslanstvih.

Bolezen vojvode Stepanovića

Beograd, 7. februarja. p. Iz Čačka poročajo, da se je zdravstveno stanje vojvode Stepana Stepanovića v minuli noči znova zelo poslabšalo. Temperatura je narasla in bolnik je prebil noč zelo nemirno. Zdravniki se boje, da bi nastopila katastrofa, ker je bolnik zelo opešal.

Neresnična vest o ministrstvu prometa

Beograd, 7. februarja. p. Prometno ministru je izdalo nocoj sledeči komunik: «Politika» z dne 5. t. m. je objavila nalogo, da je prometno ministru vsom podrejenim uradnikom izdalo naredbo, da morajo ob nedeljah in praznikih hoditi v cerkev. List dostavlja, da se nanaša zlasti na načelnike in šefe odelcev, ki se jih bo tozadevno strogo kontroliralo. Ker ministru niti kaka druga oblast ni izdala nikake take naredbe, smatra ministru za svojo dolžnost, da to vest najodločneje demantira.

Joca Jovanović o zaslugah Anglije za Jugoslavijo

Beograd, 7. februarja. p. Nocoj je imel v ljudski univerzi v okvirju prireditve povodom britanske razstave v Beogradu bivši minister in narodni poslanec Joca Jovanović predavanje o zaslugah Anglije za našo državo za časa svetovne vojne. Predavanja je je udeležila celokupna angleška kolonija v Beogradu, številni diplomati in predstavniki najodličnejše beograjske družbe.

Trodnevno dvorno žalovanje

Beograd, 7. februarja. p. Iz maršala dvora je bilo danes izdano sledeče obvestilo: Zaradi smrti Nj. Vel. Marije Kristine, kraljice matere Nj. Vel. kralja Spanije, je Nj. Vel. kralj odredil trodnevno dvorno žalovanje od dneva smrti, to je 6., 7. in 8. februarja.

Nastopna avdijenca novega poljskega poslanika

Beograd, 7. februarja. p. Novomeinovaní poslanik poljske republike na našem dvoru g. Babinski je danes posetil ministra in maršala dvora. Istočasno je zaprosil za avdijenco pri kralju. Kakor se izve, bo novi poljski poslanik jutri opoldne sprejet v nastopni avdijenci, da izroči kralju svoja akreditivna pisma.

Uradne ure ministrstva pravde

Beograd, 7. februarja. r. Minister pravde dr. Srešić je odredil, da traja službeni čas v ministru pravde od 10. februarja dalje od 8. do 12. in od 15. do 18., ob sobotah pa od 17. in pol do 13. in pol. Občinstvo smejo sprejemati samo načelniki in šefi odelkov, oziroma uradniki, ki so v to pooblaščen. Sprejemni čas traja od 10.30 do 12. ure.

Poslanik Lazarević nevarno bolan

Praga, 7. februarja. «Narodna Politika» poroča, da je dosedanjí jugoslovanski poslanik v Pragi Franko Lazarević, ki je premeščen za poslanika v Varšavo, že od srede januarja bolan. Zastrupel se je z uživanjem pokvarjenega mesa in je zastrupljenje prešlo v desno roko, ki je resno ogrožena.

Med angleškimi rudarji opasno vre

London, 7. februarja. (lo.) V Južnem Walesu je prišlo do krvavega konflikta med policijo in brezposelnimi rudarji, ki so hoteli zabraniti 4 neorganizirane dohod v rudnik. Na lice mesta je prispela policija, ki pa so jo rudarji napadli. Končno se je poročilo policiji razpršiti demonstrante, od katerih je bilo ranjenih 20 oseb. Med rudarji vlada zaradi tega dogodka veliko razburjenje.

Grožee stanje v Indiji

Bombay, 7. februarja. (lo.) Konflikt med Hinduji in muslimani dobi vedno resnejši značaj. Nemir so se danes nadaljevali in razširili na ladjedelnice in severni del mesta. Položaj se je napram večerjanju dnevu zelo poslabšal. Davi so bili ubiti 4 muslimani. Zavoljo tega je bilo vojaštvo znatno ojačeno in je moralo nastopiti z orožjem. Po dosedanjih poročilih je bilo ubitih 29 oseb in na stotine ranjenih.

Nesreča pri pogrebu španske kraljice - matere

Madrid, 7. februarja. s. Ko so oddajali častno salvo pri pogrebu kraljice matere, se eden izmed gledalcev preveč približal topu, tako da ga je zračni pritisk usmrtil.

Davčna obremenitev posameznih stanov

Včerajšnja «Politika» objavlja z ozirom na akcije gospodarskih krogov proti socialni zakonodaji in previskom javnim bremenom kritične podatke, ki jih je sestavil centralni tajnik delavskih zbornic dr. Živko Topalović.

Topalović objavlja najprej indekse cen za delnice industrijskih podjetij na zagrebški borzi: 20. junija 1925. ko je stopila v veljavo nova carinska tarifa indeksi izgleda po letih in mesecih takole:

L. 1925: junij 100, julij 100, avgust 104.3, september 112.9, oktober 110.8, november 106.7, december 100.

L. 1926: januarja 101.6, februar 104.5, marec 98.9, april 95.1, maj 97, junij 89.1, julij 91.9, avgust 97.2, september 98.6, oktober 103.8, november 110, december 128.7.

L. 1927: januar 119.7, februar 127.3, marec 132.4, april 147.8, maj 147, junij 138.9, julij 136.4, avgust 136.7, september 139.7, oktober 124.4, november 138.4, december 138.6.

Iz tega pregleda je razvidno, nadaljuje Topalović, da cene delnic industrijskih podjetij poskočile povprečno za 30 %. Češar gotovo ne bi bilo, ako bi industrija nazaradovala. Padec obrestne mere v tem času ne opravičuje tako naglega skoka vrednosti delnic. Industrija v celoti torej ni nazadovala, temveč napredovala, veld češar ni upravičena, da protestira proti svoji davčni obremenitvi, najmanj pa proti meznim pogojem delavstva, ki so se v tem času poslabšali.

Druza statistika kaže na podlagi uradnih podatkov, da odpade v Jugoslaviji na enega kmetovalca 65.70 Din neposrednega davka in na 1.000 Din kmetijskih dohodkov 71.79 Din, mali trgovec ali obrtnik plača 1.622.58 Din, na 1.000 Din dohodkov 40 Din, bančnik, industrialec in rentnik 12.578 Din, na 1.000 Din dohodkov 26.97 Din, delavec in uradnik 217 Din, na 1.000 Din dohodkov 59 Din.

Posrednega davka plača kmet 1.181.63 Din, na 1.000 Din dohodkov 82.49 Din, mali trgovec in obrtnik 3.451.76 Din, na 1.000 Din dohodkov 85.05 Din, industrialec in bančnik 9.225.55 Din, na 1.000 Din dohodkov 18.25 Din, delavec in uradnik 2.915.50 Din, na 1.000 Din dohodkov 163.28 Din.

Posrednih in neposrednih davkov plača kmet na 1.000 Din dohodkov 100.38 Din, mali trgovec in obrtnik 125.06 Din, bančnik in industrialec 45.22 Din, delavec in uradnik pa 222.28 Din.

Iz tega pregleda je razvidno, zaključuje Topalović, da je 1.000 Din delavske mezde in uradniški prejemkov obremenjenih petkrat več, kakor enaka vsota dohodka velike kapitala. Če so krivice, jih je treba popraviti tam, kjer obstajajo.

Opozorilo našim lastnikom nepremičnin v Avstriji

Zveza inozemskih lastnikov realitet v Avstriji poroča z Dunaja: Inozemske in tuzejske lastnike hiš v Avstriji zelo razburja ukrepi za razlastitev posestnikov avstrijskih realitet. Kmalu potem, ko je ustavn. sodišče izjavilo, da lastniška pravica po avstrijski ustavi ni zaščitena in se jo more odpraviti z glasovno večino v Narodnem svetu, je avstrijska vlada predložila Narodnemu svetu načrt zakona o davkih na kupni dobiček (Kaufgewinnsteuer), ki pomeni izveden v praksi delno razlastitev vseh hišnih posestnikov v Avstriji, ki so kupili po 1. januarju 1918 svoje objekte za nižjo ceno kot prejšnja vrednost. Ker je to bil slučaj skoro pri vseh kupcih po 1. 1918, so torej vsi ti hišni posestniki ogroženi.

Vzpodbenje z osnutkom tega zakonskega načrta se sedaj socialni demokrati vložili pri Narodnem svetu osnutek zakona o pravici prodaje in razlastitve občin, ki pomeni odstranitev lastnine nepremičnin. Nobene hiše se ne sme prodati, dokler se ne vrša občino, če ni morda ona kupec. Če občina na to pristane, je smatrati hišo za prodano občini pod pogoji, ki so bili sklenjeni v kupni pogodbi. Isto velja za prisilno prodajo nepremičnin. Posestnik torej ne more prodati svoje hiše, temveč mora vrniti hišo na prvobitno obliko. Šele če ta dovoli, sme posestnik na svojo roko svojo hišo prodati. Ker se tiče zakonskega načrta za razlastitev, je zanimiv predpis o pristojnosti. Razlastitev v prid občine odloči namreč po tem zakonu okrajna oblast, torej na Dunaju občina Dunaj, v drugi instanci pa deželna vlada, torej na Dunaju zopet občina Dunaj. Ta občina je torej stranka in sodnik v svoji stvari in vse druge pravne instance so izključene.

Izvenavstirski posestniki realitet v Avstriji se čutijo s temi načrti močno ogroženi in so sklenili nastopiti pravočasno proti tem tendencam, ki so naperjene proti lastništvu. Opozorili bodo po svojih zastopnikih pristojne avstrijske čimtelje, da je tako postopanje kršenje mednarodnega principa enakopravnosti, kajti lastniška pravica avstrijskih državljanov v inozemstvu s takimi zakoni ni kršena. Vsi jugoslovanski posestniki avstrijskih hiš, ki se hočejo priključiti temu koraku, naj se obrnejo na Zvezo inozemskih lastnikov realitet v Avstriji, Wien, L. Johannesgasse 15, kjer dobe tudi brezplačna pojasnila.

Katastrofa balona „Grof Zeppelin“

Berlin, 7. februarja. s. Pri vasi Bennecke v šlesvigholsteinu so našli včeraj popoldne balon, v katerem so bile štiri osebe. Kakor se zdi, je priplul ponesrečeni balon iz Berlina. Kmetje so našli štiri potnike s krvjo oblite in težko ranjene v drevesnih vejah. Ladja, ki je bila popolnoma razbita, balon pa razgrnjen. Kakor izve «Vossische Zeitung», je v Berlinu ob 1. popoldne startal prosti balon «Grof Zeppelin» nemške zrakoplovne družbe, ki ga je vodil policijski stotnik Oxe. Ker ni dosedaj nikake vesti, da je balon pristal, domnevajo, da je «Grof Zeppelin» ta ponesrečeni balon.

Dr. Seipel obolel

Dunaj, 7. februarja. Zvezni kancelar dr. Seipel je obolel na hrib in odšel na kraljič dom v samostan Hittelsdorf. Nadomestoval ga bo za časa bolezenskega dopusta podkancelar Hartleb.

K razlagi zakona o izpremembi zakonov o občinah in oblastnih samoupravah

Dne 6. januarja je bil objavljen in je stopil takoj v veljavo zakon o spremembi zakonov o občinah in oblastnih samoupravah. Od istega dne je opaziti pri razlagi tega tako kratkega in jasnega zakona pomot upravnih oblasti pa tudi v časopisju razne nedoslednosti in nesigurnosti. Treba je, da se nejasnosti in različna tumačenja razčistijo in odstranijo, da se bo zakon razlagal in izvajal povsod enako in da ne bo zmorebitnim krivim tolmačenjem prizadeta materialna javnost činov in ukrepov, storjenih na podlagi tega zakona.

V dnevnem časopisju in tudi sicer v javnosti, pa celo v odlokih uradov se označuje župane mnogokrat kot «gerente» ali kot «komisarje» in se smatra, da so občinski odbori ali občinske uprave le nekaki gerentski sovjeti, kakor smo jih imeli poprej večkrat po občinah, kadar so bili občinski odbori razpuščeni z ukrepom upravnih oblasti, preden so bili izvoljeni novi odbori. To mišljenje je povsem pomotno in sloni na krivem razumevanju zakona oziroma na stari mentaliteti, ki se ne more uizveti v popolnoma novo situacijo, ki je ustvarjena s cit. zakonom in z zakoni od 6. januarja sploh. One, ki zaidejo v pomoč mnenje o gerentih, komisarijih in sovsetih, zavaja očividno dejstvo, da glasom čl. 3 cit. «postavijo veliki župani nove občinske uprave», — ker so ravno vsi, da so doslej veliki župani postavljali gerente, komisarije itd., a prezrejo pri tem, da je glasom cit. zakona, ki je razpustil s istim dnem vse občinske uprave v vsej državi, prenehala pravica občanov do izvolitve občinskih uprav in je cesarila na velike župane. Čl. 4 cit. tozadevno odstranjuje vsako nejasnost z določbo, da ostane sestava in pristojnost občinskih uprav še nadalje ista, kakor je določena z dosedanjimi zakoni o občinah (uredbami, statuti). Beseda «sestava» se očividno nanaša na one funkcije občinskega odbora, ki so določene z zakoni, uredbami in statuti, to so župan, podžupan in občinski svetovalec, ter na število občinskih odbornikov. Beseda «pristojnost» pa je pravilno tolmačiti tako, da ostanje kompetence funkcionarjev pa tudi občinskih odborov kot takih iste, kot dosedaj. Iz tega izhaja, da ima župan vse attribute župana, tože tudi le attribute župana, ne pa pomočnike gerenta ali komisarija, in da so pridržane sklepajni in odločanju občinskega odbora vse one zadeve, ki so mu pripadale po dosedaj veljavnih zakonskih predpisih. Občinski odbor ima torej votum decisivum in ne le votum consultativum.

Res je, da je imenovanje občinskih uprav in županov po državnih obilnih novem v zakonodaji in v javnem življenju. Ravno zato je pa treba tozadevne zakonske določbe razlagati iz vidika, da je ustvarjen s cit. zakonodajo povsem nov položaj in brez vpliva dosedanje mentalitete, sloveče na razmerah in zakonih, ki jih ni več. Zakonodajalec si glede pravnega značaja novih občinskih uprav ni bil prav nič na jasnem. On izrecno distingvira med občinskimi upravami, ki ostanjejo po sestavi in pristojnosti iste in med komisariji oblastnih samouprav (čl. 6), ki prevzamejo po vse oblastnih skupščin in oblastnih odborov.

Brez dvoma so veliki župani tudi vezani imenovati ravno toliko občinskih odbornikov, kakor je določeno z dosedanjimi zakoni, uredbami in statuti, in ne več ter ne manj. Sicer bi določba, da ostane sestava občinskih uprav še nadalje ista, ne imela smisla. Zakonodajalec je, točno določil, katere pravice daje velikim županom. Zato ni nobene potrebe pri tolmačenju njegovih odredb dajati istim drug pomen, kakor se poda po preciznem besedilu. Mora se reči, da so zakoni od 6. januarja kratki, to da jasni, koncizni in razumljivi, tako da je njih razlaga neprimerno lažja, kakor pa je mogoče biti glede mnogih zakonov, ki smo jih dobili v zadnjih desetih letih.

Iz čl. 3 cit. sledi, da je suprirana županova izvolitev po občinskem odboru z imenovanjem po velikem županu. Suprirana je pa le volitev. Vse, kar je po dosedanjih zakonih, statutih itd. potrebno od volitve dalje, da zamorejo izvoljeni oziroma sedaj imenovani občinski odbori in njih funkcionarji tudi dejansko prevzeti svoje posle in jih veljavno reševati, se mora izvršiti tudi še odlej, ker določa čl. 7 cit. le, da prestanijo veljati one odredbe zakonov, statutov itd., ki nasprotujejo temu zakonu. Če torej predpisujejo statuti mest Celje, Maribor, Ptuj, da mora izvoljenega župana potrditi kralj, pač ne more biti dvoma, da je taka potrditev tudi še nadalje potrebna, ker te odredbe v ničemer ne nasprotujejo novemu zakonu. Iz nobene določbe ne sledi, da bi se krona hotela odreči tej svoji prerogativi, kakor tudi zato ni bilo nikakega poudarka. Imenovanje po velikem županu suprira po jasnem besedilu zakona izvolitev v občinskem odboru, ne pa kraljeve potrditve, ki torej ni cesarila na velike župane. Ako bi bil zakonodajalec hotel izreči tako dalekosežno določbo, bi bil to tudi izrecno povedal. Izjema bo pač veljala za Beograd, Zagreb in Ljubljano, kjer se glasom čl. 2. cit. postavijo občinske uprave s kraljevim ukazom, tako da prestanijo v smislu čl. 7 veljati odredbe dosedanjih zakonov oziroma statutov, ki predpisujejo kraljevo potrditev, ker te odredbe nasprotujejo novemu zakonu.

Nadalje predpisujejo občinski redi, da imajo občinski predstojniki in občinski svetovaleci ob pričetku svojega poslovanja zaobljubiti v roke predstojnika sreske oblasti ali njegovga namestnika, nred občinskim odborom zvestobo in pokornost kralju in spoštovanje zakonov ter vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti. Statut za mesto Celje določa v par. 14 da ima po kraljevi potrditvi župan pred zbranim občinskim odborom storiti enako obljubo v roke velikega župana ali njegovga odposlanca, o čemur je sestaviti posebno listino ter jo predložiti velikemu županu. Županov namestnik pa ima enako zaobljubo storiti pred zbranim občinskim odborom v roke župana. Podobna določila imata mestna statuta za Maribor in Ptuj. Tudi te odredbe veljajo dalje, že zaradi tega, ker v ničemer ne nasprotujejo novemu zakonu. Iz nobene določbe zakona od 6. januarja 1929 se ne da sklenati, da bi potreba zaobljube, ki je predpisana za vsako novo občinsko upravo, sedaj odpadla. Na tem ne spremeni ničesar dejstvo, da sta velika župana v Sloveniji po večini imenovala dosedanje župane in občinske odbornike. Ker je stopilo namesto izvolitve po občinskem odboru imenovanje po velikem žu-

panu, je slučaj presoati ravno tako, kakor če bi veljali še isti zakoni o volitvah v občine in bi si občinski odbori izvolili istega župana in na deželi tudi iste občinske svetovalece, ki so bili v prejšnjem občinskem odboru. Nikdar se ni dvomilo o tem, da je vsaki novi izvolitvi morala slediti tudi nova zapisga. Si licet imamo analogijo pri zopetnem imenovanju odstopivših vlad ali posameznih ministrov: Tudi ti morajo na novo prisesti, če tudi so po odstopu svoje posle vodili še dalje in jih se niti niso izročili, pa so zopet imenovani za isti resor. Kolikor mi je znano, so se v Sloveniji ali vsaj v mariborski oblasti do sedaj storile pogreške, da se na deželi niso izvršile nove zaobljube županov in občinskih svetovalcev celo tam ne, kjer so na ta mesta imenovane nove osebe (očividno pod vplivom stare mentalitete o «komisarjih»), in da se za mesta s lastnim statutom ni izposlovala potrditve župana po njegovem veličanstvu, kateri bo «seveda morala slediti prisega. Neobhodno potrebno se mi zdi, da se to popravili ali pa izposluje dopolnitve zakona v tem smislu, da pri imenovanjih občinskih upravah ni treba niti dosedaj predpisane potrditve po kralju, niti zaobljube. To ni zgolj formalna zahteva, temveč bistveno meritotično vprašanje, ker je sicer ogrožena materialna javnost vseh ukrepov županov in občinskih odborov, ki bi se mogli izpodbijati pred upravnimi sodišči. Če bi to vprašanje bilo rešeno pozneje, bi to utegnilo voditi do kaosa. Dejstvo, da je morda eden ali drugi veliki župan nasprotnega mnenja, ne more biti merodajno, ker jasne besedila zakona ni mogoče razlagati v drugem smislu kot gori navedeno in je za nasprotno interpretacijo potreben nov čin zakonodajalca, bodisi dodatni zakon, ali pa avtentična interpretacija, torej tudi zakon. Vse te storjene napake bi se morale popraviti čimprej in nejasnosti odstraniti takoli, da pridejo občinske uprave do rednega dela v interesu prebivalstva in po intencijah zakonodajalca. Dokler se to ne izvrši, župani ne morejo pričeti s poslovanjem, se občinski odbori ne morejo konstituirati, torej tudi ne voliti odsekov, ne morejo delovati odseki in se ne morejo vršiti seje občinskih odborov.

Dr. Ernest Kalan

Pravilnik za železniško pomožno in delavsko osebje

Velika konferenca železničarjev v Zagrebu.

Prometno ministru je izdelalo obširen osnutek pravilnika, s katerim namerava končnoveljavno urediti položaj celokupnega železniškega pomožnega in delavskega osebja, v kolikor še ni urejen, z zakonom o državnem prometnem osebju. Pomožnega in delavskega osebja, za katero bo veljal ta pravilnik, je v prometni službi nad 40.000.

Svoj osnutek pravilnika je razposlalo prometno ministru vsem delavskim zbornicam, ki so pozvale vse strokovne organizacije, naj stavijo svoje predloge. V nedeljo je bila v Zagrebu zaradi tega velika konferenca vseh strok železniškega pomožnega in delavskega osebja. Konferenca je temeljito proučevala osnutek pravilnika ter po živahni diskusiji sklenila predlagati sledeče glavne spremembe in dodatke:

Stalnost po poteku 1 leta časne službe, priznanje in uveljavljanje vseh odredb zakona o zaščiti delavcev, zlasti onih o osemenitvi, pravica organizacije in intervencije po delavskih zaupnikih. Zvišanje prolektiranih plač za 75 % in zviševanje po stopnjah, tako da bi bili delavci avtomatično deležni zvišanja plač v letnih ali mesečnih rokih ter da ne bi bili deljeni na nezaluzne in boli za službo, nadalje da bi se zagotovili letni odmori od enega do 10 let službe 10 dni, do 20 let službe 20 dni, po 20 letih službe pa 30 dni. Celokupnemu pomožnemu in delavskemu osebju naj se zaizajamci pravica do voznih olajšav: delavcem v delavnicah in kurilnicah naj se izdaja na leto po dve delavski obleki; odpusti iz službe naj se ne vršijo in ne smatrajo kot kaznen za poednec, temveč naj se odpuščajo le na podlagi razsodbi disciplinskih sodišč, ki bi morala biti sestavljena paritetno, pravice osebja naj ne bodo odvisne od kreditov ali potreb službe, temveč da so vse pravice sigurne in trane.

S pravilnikom se namerava rešiti vprašanje pokojninskega zavarovanja pomožnega in delavskega osebja. Za temelj tega zavarovanja je vzet mesečni prispevek 70 Din za profesionaliste, 50 Din za polkvalificirane in 40 Din za nekvalificirane delavce. Enake prispevke naj bi v pokojninski fond plačevalo tudi prometno ministru. S podrobnostmi tega problema se konferenca ni mogla baviti, ker ni imela podatkov o številu železničarskih delavcev in o njihovih službenih letih. Zaradi pizkih plač pa je sklenila prositi, naj se prispevek za delavce prvih 10 let zniža za 50 % in da diferenco krije prometno ministru, ker je ono krivo, da se to vprašanje še ni prej rešilo. Za temelj delavske pokojnine je predložila konferenca za dovršeno 10letno službo za profesionaliste 5000 Din letno, za nekvalificirane delavce pa 4500 Din. Pokojnina naj bi se zviševala do 100 % po 30-letni lažji in po 25letni težki službi. Uprava pokojninskega fonda naj bo avtonomna in paritetna. Voljni red za predstavništvo fonda naj

Naši kraji in ljudje

Podpisovanje trgovinske pogodbe s Francijo

Od leve na desno sede gg.: jugoslovanski minister trgovine dr. Želimir Maržuranič, francoski zunanji minister Aristide Briand, francoski minister trgovine Bonafous in naš pariški poslanik Miroslav Spalajković.

Tragedija železniškega blagajnika

Maribor, 7. februarja.

Mariborčane je danes pretresel dogodek, ki se je odigral v prvem nadstropju na mariborskem glavnem kolodvoru. Na hodniku je nenadoma odjeknil strel in v mlaki krvi se je zgrudil glavni postajni blagajnik Vladimir Premrou. Imel je prestreleno desno senco. Krogla mu je šla skozi možgane in izstopila na levi strani. Smrtno nevarno ranjenega je rešilni oddelek z atomobilom takoj prepeljal v bolnico. Samomorilec je ležal zvečer še vedno v nezavesti. Njegovo stanje je brezupno in ni mnogo nade, da bi se okrevljal.

Dogodek se je bliskoma razširil po mestu, kjer je imel Premrou mnogo prijateljev in znancev. V blagajni glavnega kolodvora so odkrili velik primanjkljaj. Gre za preko 300.000 Din. Odkod izvira primanjkljaj, kako je nastal in v koliko zadene krivda morda blagajnika Premrou, je še zavito v tajnost. Po mestu krožijo najzgodnejše verzije. Čijih resničnost pa še ni mogoče preveriti. Za primanjkljaj je bil seveda odgovoren blagajnik Premrou. Vse ostalo bo pa dognala sodna preiskava, ki je bila pravkar uvedena.

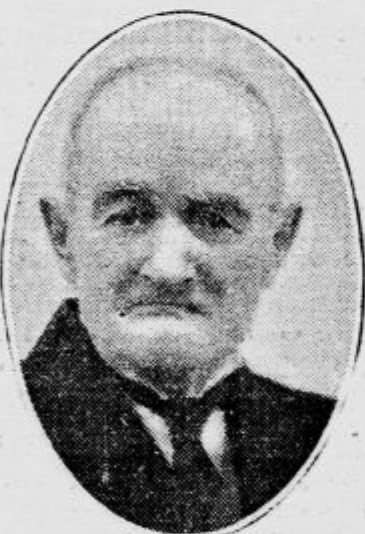
Že od 1. februarja Vladimir Premrou ni imel več mirne vesti. Nenavaden razburjen je ta dan odšel opoldne iz urada in je vzel s seboj tudi ključke blagajne. Zvečer so ga pa našli v bližini Treh ribnikov vsega premrlega v snegu. Na Svecnico je prišla komisija glavne kontrore železniške direkcije iz Ljubljane in je pregledala blagajno. Sestavila je poročilo in se je nato vrnila v Ljubljano. Kaj je komisija ugotovila, niče ne ve. Od tega dne je pa Premrou uvažal v svoje posle druge ljudi. Prižal je odgovornost za primanjkljaj, zanimal pa je osebno poverbo. Da se izogne sodnemu procesu in kazni, se je zadnje dni z vsemi močmi trudil, da bi našel kritje za primanjkljaj. Toda kritja ni dobil in rok je med tem potekel.

Blagajnik Premrou se je tako odločil, da napravi konec svojemu trpljenju. Vse mesto sočustvuje s težko prizadeto rodino. Vladimir Premrou je bil znan po vsem Mariboru in tudi med našimi rojaki v Primorju. Posebno v Trstu je deloval v vseh narodnih društvih. Rojen je bil 1. 1880. v Gorici in študiral je gimnazijo v Kranju, kjer je tudi maturiral. Nato je odšel na univerzo v Gradec in študiral jus, vendar je kmalu opustil iuridčne študije, stopil v želez-

niško službo ter služboval prvo leto v Divači in v Innichenu na Tirolskem, kjer si je izbral tudi zakonsko družico. L. 1907. je bil premeščen v Trst, kjer je prav kmalu postal znana oseba v slovenskem življu. Udeležoval se je zlasti mnogo v pevskih društvih, bil je pevovodja pevskega društva »Adria« v Barkovljah pri Trstu. L. 1921 je bil izvoljen za društvenega dosmrtnega častnega predsednika. Bil je tudi pevovodja pevskega društva »Zaria« v Rojanu pri Trstu ter nekaj časa tudi pevovodja pevskega društva »Kolo« v Trstu.

Po prevratu se je preselil 1. 1919. v Maribor, kjer je z veliko marljivostjo in poštovanostjo pomagal skadatelju Oskarju Devu pri ustanovitvi mariborske Glasbene Matice. Posvetil je vse svoje moči pevskemu društvu »Drava« in bil predsednik in pevovodja Ustanovitve je tudi godbeni odsek »Drave« in s tem prvo slovensko godbo v Mariboru. L. 1923. ga je »Drava« izvolila za častnega člana. Zadnji dve leti se je Premrou umaknil iz javnega življenja ter odložil vse društvene funkcije.

Anton Žibert †

Ležica, 7. februarja. Kakor je »Jutro« kratko zabeležilo, je včeraj ob pol 2 popoldne preminul v 86. letu svoje starosti naš zaslužni prosvetni delavec gospod Anton Žibert nadučitelj v pokoj. Z njim je odšel v večnost eden naših najstarejših pionirjev.

Rojen je bil 1843. v Kranjem Brdu pri Krašnji. Bil je bratranec našega priljubljenega pisatelja Podlimbarskega. Učiteljeval je v Beči peči do l. 1873. odkoder je bil premeščen na Presko pri Medvodah. Tam je služboval do l. 1879. nakar so ga končno premestili na takratno trorazredno na Ležici. Tukaj si je podijeti mož sezidal lepo hišo za mirno življenje v pokoj.

Udeležoval se je kot zaveden narodnjak pri več društvih, a največ časa je posvečal dobri vzgoji šolske mladine. Bil je vsem vaščanom priljubljen vzgojitelj. Vedno je deloval za blagor svojih ljudi. Bil je med prvimi ustanovitelji gasilnega društva na Ležici, ki je obhajala lani svojo 25-letnico. Bil je tudi častni občan Ležice in nadzornik »Učiteljske tiskarne«.

Upokojen je bil l. 1910. ter živel dalje mirno in tih življenje v svoji prijetni hiši. Zapušča globoko potro vdovo, s katero je živel 57 let v srečnem zakonu, in sina, doktorja filozofije. Zadnja leta je malo zapuščal stanovanje, vdal se je popolnoma tihemu, spokojnemu življenju.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil jutri, v petek, ob 4 popoldne iz hiše žalosti št. 63., na pokopališče pri Sv. Juriju.

Dolžnost nas vseh občanov je, da s pietetjo in hvaležnostjo počastimo našega nepozabnega vzgojitelja in narodnega borca ter ga v obilnem številu spremimo na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Zaljubljenim sorodnikom izrekamo naše najiskrenejše sožalje.

Izplačilo razlik

Ljubljana, 7. februarja

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je danes prejela od prometnega ministrstva obvestilo, da je za njo odprt kredit v znesku 6.600.000 Din v svrhu izplačila prve polovice razlik vpoškojenim in aktivnim železničarjem ter rodbinam umrlih. Kdaj se prično razlike izplačevati, še ni točno določeno, ker direkcija za razlike določene svote še ni prejela nakazane.

Pri finančni direkciji za Slovenijo je odprt v svrhu izplačila razlik državnim uradnikom in vpoškojenim kredit 9.082.000 Din. Izvzeti so poštni in železniški nameščenci. Za učitelje je določenih 2.300.000 Din. Po ureditvi predpisanih formalnosti se prično razlike izplačevati okrog 20. februarja.

Kupite takoj v predproda i od 10 do 13. n od 15 ure dalje vstopnic za današnje predstave v Elitnem kinu Matica

Vladimir Ga darov
nastopi osebno ob njegovem velikem filmu
Žena na grmadi

Milejše vreme v vsej Sloveniji

Ljubljana, 7. februarja.

Že deset dni trajajoči mrz je danes v Sloveniji močno odjenjal. Najavljajo pa nov mrz val, ki baje prihaja iz Rusije. Temperatura se skokoma bliža ničli, a tudi barometer se je danes dvignil v Ljubljani za 2 mm. Po nekaterih krajih Slovenije se je temperatura dvignila za 5° do 6° C. po drugih manj. Obiljavimo stanje termometra, kakor je bilo davi ob 8. v raznih krajih Slovenije. V oklepajih je stanje prejšnjega dne.

Bohinjska Bistrica — 13 (— 14). Kranjska gora — 10 (— 10). Jesenje — 12 (— 17). Tržič — 5 (— 5). Kamnik — 8 (— 12). Ljubljana gl. kolodvor — 9 (— 15). Celje — 4 (— 12). Brežice — 6 (— 10). Dravograd Meža — 6 (— 12). Maribor gl. kolodvor — 3 (— 2). Ljutomer — 5 (— 6). Kotoriba — 9 (— 9). St. Janž na Dolini — 5 (— 16). Novo mesto — 6 (— 12). Kočevje — 7 (— 14). Rakek — 8 (— 14).

V Sloveniji je bilo davi pretežno oblačno, ponekod je tudi skušal naletavati sneg, kar je trajalo le nekaj minut. Jasno je bilo davi v Bohinjski Bistrici. Kranjski gori in sploh na Gorenjskem.

Železniški promet se je danes močno izboljšal. Potniški in mednarodni vlaki beležijo le manjše zamude. Beogradski brzi in ekspresni vlak iz Carigrada sta imela le po eno uro zamude, intranji monakovski vlak z Jesenic pol ure, ravno tako tudi dunajski brzovlak. Ostali nočni brzovlaki so beležili še manjše zakasne tve. Lokalni potniški vlaki prihajajo redno.

Tovorni vlaki prihajajo sicer v Ljubljano še z večjimi zamudami, toda tudi tovarni promet postaja normalnejši. Danes je bil zopet odprt tovarni promet med Ljubljano in Splitom na ljubljanskem tovarnem kolodvoru ni zastajalo večje število tovarnih vakov, namenjenih v Split, pač pa na dolenskih postajah.

Za primer, da nastopi juž. izražajo poznaveči terena v predelu med Zorjem in Zidanim mostom, boizen, da ugotovijo, ali je potrebno, da se dvomimo, da bo železniška uprava pravočasno ukrenila potrebno, da prepreči vsako nezgodo.

Iz Trbovelj

t— Hripa. Med tem ko hripa v drugih krajih baje že ponehava, se je pri nas šele začela prav širiti. Pri nas so epidemije vedno opasne zaradi zelo nepovoljnih stansvanjskih razmer. Za hripo je obolela že cela vrsta družin z vsemi člani, tako da jim morajo streči sosode.

t— Recitacijski večer se pripravlja v Trbovljah. Na večeru bodo nastopili nekateri književniki z recitacijami lastnih del. Natančneje homo še poročali.

Pri pomankanju teka, kislem vzpelavanju, slabem žolodcu, leni prebavi, črevesnem zagatenju, napihnjenosti, motnjah prenavljanja, srbečici, osvobodni ravna »Franz-Jozefova« voda teko vseh nabranih strupov gnolbo. Že stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz-Jozefova« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za iztrebljenje črevesa. Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ob osemdesetletnici Prešernove smrti

Interview našega urednika z g. univ. prof. dr. Fr. Kidričem

Pred osemdesetimi leti, dne 8. februarja leta 1849. je umrl v Kranju največji pesniški genij, kar jih je dalo dotihmal slovenstvo, eden izmed granitnih vrhuncev slovenske kulture — dr. Francé Prešeren. Njegovo umetniško delo napaja kakor podtalna voda vse naše slovstvo; njegova pesniška beseda živi danes še bolj resnično in aktivno kot je živila ob pesnikovi smrti.

Spominjajoč se tega pomembnega datuma v slovenski literaturi, je naš urednik posetil najodličnejšega strokovnjaka za starejšo slovensko književnost in vnetega prešernoslovca g. univ. prof. dr. Fr. Kidriča in mu zastavil nekaj vprašani o Prešernu in njegovih problemih. Širši javnosti je že znano, da pripravljata ta naš znanstvenik obsežno kritično izdajo Prešerna z monografijo, korespondenco in drugim gradivom; to važno edicijo je sprejela v svoj izdajateljski program »Tiskovna zadruga« v Ljubljani.

G. dr. Kidrič se je ljubeznivo odzval naši želji in podal na urednikova vprašanja naslednje odgovore:

V kakem stadiju je sedaj raziskavanje Prešerna in kateri problemi še čakajo dokončne rešitve?

Na to vprašanje sem deloma že odgovoril v »Ljubljanskem Zvonu« l. 1927. Izmed neresenih problemov, ki so v zvezi s Prešernovim življenjem in delom, se mi zdijo posebno važen njegov pesniški značaj. Znano vam je, da nekateri vidijo v njem romantika; jaz dvomim, da bi Prešeren kdaj imenoval samega sebe romantika. Po moji sodbi je bil realisti; to pričuje izbira snovi in ves njegov pogled na naravo. Govori in piše se o takozvani arhitektonski teoriji, ki jo dokazujejo zlasti z nemško pesnijo v spomin Matije Čopa. Meni se zdi opasno, če kdo operira z argumenti, ki niso znanstveno dovolj prepričevalni in dokazljivi. Sploh je no moji sodbi arhitektonska teorija postavljena nesrečno. Ne da se v isti sapi, ko se govori o matematično geometrični arhitektoniki Prešernovih pesmi, povdarjati pesnikova romantika; znano je, da je dekan med Prešernovo smrtjo boleznijo pisal materi pesnikovih nezakonskih otrok pismo in kazal zanimanje za otroke; v tistih časih je bilo to kaj nenavadno. Mislim, da je Dagarin postal celo jako taktično, saj mož ni imel preveč čiste vesti (po neobjavljenih zapisnikih Prešernove hčere je bil oče nezakonskega otroka). Uprav preseneča nas, da je dekan med Prešernovo smrtjo boleznijo pisal materi pesnikovih nezakonskih otrok pismo in kazal zanimanje za otroke; v tistih časih je bilo to kaj nenavadno. Mislim, da je Dagarin postal celo jako taktično, saj mož ni imel preveč čiste vesti (po neobjavljenih zapisnikih Prešernove hčere je bil oče nezakonskega otroka). Uprav preseneča nas, da je dekan med Prešernovo smrtjo boleznijo pisal materi pesnikovih nezakonskih otrok pismo in kazal zanimanje za otroke; v tistih časih je bilo to kaj nenavadno. Mislim, da je Dagarin postal celo jako taktično, saj mož ni imel preveč čiste vesti (po neobjavljenih zapisnikih Prešernove hčere je bil oče nezakonskega otroka).

Nadaljni zanimivi problem je Prešernov odnos do prepornih ideologij Marsikdo se čudi, zakaj je pisal nemška pisma in pel nemške pesmi. Kakor vedno, je treba tudi tu dometi pesnika iz značaja in iz dobe. Organizator je lahko bil marsikdo, pesnik je mogel biti edini Prešeren. Problem Prešernove vloge v našem prepornem je aktualen, odkar je dr. Iščič izdal svoj spis »Prešeren in slovanstvo«. Po mojem ne kaže istovetiti Prešernovih in n. pr. Vrazovih poimov o slovenstvu. Prešernova relacija do Kranjske je bila močnejša nego Vrazova do Stajerske, zato se je Prešeren bolj trdovratno oklepal Kranjcev, dočim so se Slovenci v Vrazovi domovini že tedaj imenovali — Slovence. Te relacije je treba pravilno postaviti, pa nam bo jasna kristalizacija Prešernove prepornostne ideologije. O teh in drugih problemih bom razpravljaj obširneje v svoji izdaji Prešerna, ki jo — kakor veste — pripravljam. Problem je velik: treba je pretrpeti vse, o čemer so ljudje razmišljevali nad Prešernom in na njihova vprašanja indirektno odgovoriti, da bi Prešeren stal jasen in čist pred nami.

Popularno je mnenje, da so dobri niso priznavali Prešerna kot pesnika in da je bil baš zaradi tega neuspeha v zadnjih letih tolikanj nesrečen.

To mnenje je napačno. Priznavali so ga vsi, ki so imeli čut in zanimanje za poezijo. Cenili so ga tudi izven slovenskega kroga. Tako je »Ihr Blatt« priobčil leta 1847. zelo ugodno oceno Prešernovih poezij; v nji pravi, da je Prešeren edin velikan na slovenskem Parnasu. Avtor te ocene je nemški literat Jože Babnik. Ljubljaničan po rodu, nekdanji Prešernov kolega v gimnaziji. Pisal je pod psevdonimom Buchenheim. Ta pri nas docela pozabljeni Prešernov kritik je umrl l. 1873. v ljubljanski ubožnici. Prešernova zadnja leta na bi bila srečnejša, če se ne bi preselil v Kranj, kjer ni imel primerne družbe in — seveda — ako ne bi bilo nesrečnega razmerja z Jelovškovo. Če govorimo o Prešernovi nesreči, ovziramo tudi drugo napačno mnenje, da je takratni režim nasprotoval pesniku zato, ker je pisal v slovenščini. Dokazal sem že v razpravi,

ki jo je takrat priobčilo v izveščku »Jutro«, da ga avstrijske oblasti niso ovirale pri advokatski karieri zaradi njegove slovenščine; narobe, to ga je celo priporočilo. V kolikor mu ni kvaril položaja ne baš odlično položeni advokatski izpit, so mu stale nasproti domače spletke, ker je bil na glasu kot »Freigeist«. Tudi ne smemo pozabiti, da se je Prešeren v zadnjih letih precej zanemarlj in vdal pijači.

Kako je mogel Koseski ne dolgo po Prešernovi smrti zasenčiti pred narodom našega pesniškega genija?

Tudi to poglavje bom obširneje obdelal v svoji monografiji. Sigurno je, da je slovenska duhovščina nasprotovala Prešernovim, preveč erotičnim in svobodomiselnim poezijam. Drugo pa je to: Prešeren ni bil nikdar narodni organizator. Dejal sem že, da ga je treba doumeti iz njegove dobe, ne pa z današnjega vidika. Naš pesnik je mislil, da stori dovolj za narod, če je njegov poet. Imel je silno visoko mnenje o potenciali poezije v narodovem življenju, ne glede na to, ali je ta poezija expressis verbis prepornostna ali ne. Njegova prepornostna ideologija je bila pomankljiva: l. 1847. je hotel izdati svoje slovenske pesmi skupno z nemškimi. Tu potemtakem ni njegovo težišče, a nastopajoča rodoljubarska doba je baš na to največ polagala. Zato je začasno uspeval Koseski.

Ali je biografski material o Prešernu kompleten in kaj je z gradivom, ki so ga zbrali naši prešernoslovci-amaterji?

Biografski material je precej kompleten; ne vemo še povsem zanesljivo, kje je bil Prešeren l. 1812/13. Verjetno je, da v Ljubljani. Rodoslovje je obdelal mons. Tomo Zupan, ki ima tudi pet zvezkov gradiva o Prešernu iz priobčevovanja Prešernove sestre in nečakinje. Nekaj važnejših podatkov je že objavil mons. Zupan, ima tudi lepo zbirko Prešernovih relikvij.

Ob priliki osemdesetletnice Prešernove smrti se obuja spomin na dekana Dagarina v Kranju. O njem je trdil Levce, da je sežgal Prešernove rokopise.

Ne verjamem, da bi bil dekan Dagarin sežgal kak rokopis, ki ga je Prešeren napisal z literarno ambicijo. Ni pa izključeno, da je uničil kakšne zbadljivke, ki jih je Prešeren rad zlagal. Mislim, da je Dagarin postal celo jako taktično, saj mož ni imel preveč čiste vesti (po neobjavljenih zapisnikih Prešernove hčere je bil oče nezakonskega otroka). Uprav preseneča nas, da je dekan med Prešernovo smrtjo boleznijo pisal materi pesnikovih nezakonskih otrok pismo in kazal zanimanje za otroke; v tistih časih je bilo to kaj nenavadno. Mislim, da je Dagarin postal celo jako taktično, saj mož ni imel preveč čiste vesti (po neobjavljenih zapisnikih Prešernove hčere je bil oče nezakonskega otroka).

In Vaša izdaja Prešerna, go spod profesor? Naša javnost jo pričakuje z velikim zanimanjem.

Načrt sem razvil v »Ljubljanskem Zvonu« l. 1927. Knjiga bo imela dva uvodna članka: oris takratnih razmer na Kranjskem in v Ljubljani in monografijo o Prešernovem življenju in delu. Objavljam celotno Prešernovo delo in vso korespondenco, tudi pisma, ki so jih drugi pisali Prešernu; zanimiva bodo zlasti pisma grofu Auersbergu. Izdaja bo obsegala vse variante, kar se mi vidi važno; prav v njih se opaža, kako izginja iz Prešernove poezije klasični element, kako se umikajo Kranjci in pojavljajo Slovenci in pod.

Kedaj bo izšla ta Vaša knjiga?

Pravkar zaključujem prvi del Slovenske literarne zgodovine, ki bo izšla pri »Slov. Matici«. Obenem završujem tudi kurs prešernoslovja. Ta del sega do srede 18. stoletja in izide letos v aprilu. Ko bom dovrševal drugi del, ki bo obsegal tudi Prešernovo dobo, more biti moj Prešeren že zunaj. Mislim, da bo to okoli božiča. Sodim, da mora taka izdaja organski dozorevati in sem hvaležen založnici, da tudi ona to uvideva, brez ozira na konkurenčne izdaje.

Se eno vprašanje: Kaj mislite, gospod profesor, o odnosu našega časa do Prešernove poezije?

To Vam lahko odgovorim na kratko: Za ljudi, ki pri nas umetniško čuvstvujejo, je Prešeren vedno večja potencia; znano je n. pr., kako je odgovoril na to vprašanje Oton Župančič. Velika moč Prešernove poezije je prav v tem, da se njen pomen ne zmanjšuje, marveč celo pridobiva čedalje bolj; tako je Prešeren neizčrpni vir naše poezije.

B. B.

Repertoarji

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA
Petek, 8.: »Utopljena« A.
Sobota, 9.: »Danes homo tiči«. Izven.
LJUBLJANSKA OPERA
Petek, 8.: Zaljubljen v tri oranže. C.
Sobota, 9. ob 16.: »Pri treh mladenkah«. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 10. ob 15.: »Boccacio«, opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
NARODNO GLEDALIŠČE
Petek, 8.: Zaprt.
Sobota, 9. ob 20.: »Lumpacij — vagabund«. B. Kuponi. Znižane cene.

DANES!

Ob 5., pol 8 in 9. ur

DANES!

Vladimir Gajdarov

slavni filmski umetnik

nastopi in se osebno predstavi v ELITNEM KINU MATICA

ter predava ob njegovem velikem krasnem filmu

Žena na grmadi

Nastop pri vseh treh današnjih predstavah ob 5., pol 8. in 9. uri.

Predprodaja vstopnic od 10.—13. ure in pop. od 15. ure naprej.

Telefon 21/4

ELITNI KINO MATICA

Domače vesti

* **Kongres slovanskih filologov v Pragi.** V spomin obletnice smrti Josipa Dubrovskoga se bo vršil v Pragi kongres slovanskih filologov v dneh 6. do 13. oktobra 1929. Otvoritev kongresa bo v Pragi in se poleg tega pripravljajo izleti v Brno in Bratislavo. Natančnejše podatke radevolje sporoči direktor odbora I. kongresa slov. filologov v Pragi V. Břehová ul. št. 5 Slovanský seminář.

* **Sprejem v naše državljanstvo.** V državljanstvo naše kraljevine je sprejel delavec Franc Peternel na Viču pri Ljubljani.

* **Naša država in društvo Wagon Lits.** V prometnem ministristvu se je pričela konferenca za ponovno ureditev razmerja med našo državo in mednarodnim društvom Wagon Lits. Konferenca je važna zaradi tega, ker se pretresa vprašanje novega razmerja, ki naj bi nastopilo med državo in omenjenim društvom. Društvo je društvo spalnih vagonov aživalo v naši državi privilegije, kakršnih ni imelo v nobeni drugi državi. Prometno ministristvo, oziroma generalna direkcija državnih železnic zahteva, da se bolje zaščiti državni interesi.

* **Zahteve dobrovoljcev.** Predsednik vlade general Pera Živković je sprejel zastopnike dobrovoljcev, ki so naseljeni v Banatu. Dobrovoljci zahtevajo, da se njihovo vprašanje definitivno reši in da ostane stalno na svojih zemljiščih ter da jim država nudi pomoč, katero jim je ljubila.

* **Ugodnosti za posetnike razstave v Barceloni.** Španjolska vlada je obvestila našo vlado, da je ob priliki svetovne razstave v Barceloni dovolila 50% popust za vžig potnih listov.

* **Zanimivo predavanje admirala Stankovića.** V prostorih Sokolskega društva v Šibeniku je admiral Stanković predaval o zanimivih temah »Sredstva modernega brodomstva v obrambi države«. Odziv meščanstva je bil ogromen, tako da je bila sokolska dvorana napolnjena občinstva vseh stanov. Zanimivo predavanje o tej važni in aktualni temi je trajalo polnoročno uro.

* **Jugoslovenska akademska čitalnica v Zagrebu** je začela delovati s 1. t. m. Njen cilj je da jugoslovenskim akademikom zagrebskega vsesilišča omogoči čitanje revij, časopisov in književnih del, da goji med akademiki družabnost, da jih druži v kulturnem delu s prirejanjem poučnih predavanj, diskusij in referatov ne samo v okviru čitalnice, ampak tudi s prirejanjem takšnih predavanj med narodom. Društvo se obrača na premožnejše sloje, da ga v njegovem delu podpirajo s prostovoljnimi prispevki, darovanjem knjig ter s pristopanjem k društvu za ustanovne in podporne članke. Dalje prosijo družbo lastništva revij in časopisov, da s pošiljanjem svojih publikacij podprejo to plemenito akcijo. Prav tako prosijo tudi založništva in izdajatelje knjig in brošur, da bi ga podprli v njegovem delovanju. Vpisovanje se vrši dnevno od 11. do 12. v društvenih prostorih v Gunduličevi ulici 29. prilike. Vpisnina za redne članke znaša 2 Din, članarina se bo še določila, članarina za ustanovnike 1000 Din enkrat za vselej, a za podporne članke 30 Din mesečno. Prosim, da se dopiši. Časopisi, revije in knjige pošiljajo na naslov: Jugoslovenska akademska čitalnica, Zagreb, Gunduličeva ulica 29. Na ta naslov se pošilja tudi denarna pošta.

* **Radoviliško učiteljsko društvo** bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 13. t. m. ob 11. v Loh. Bistrici. Vsak, ki želi obhajati, naj se prej pisмено javi to. Pozor!

* **Smrtna kosa.** V Dolenjem Logatcu je umrl 6. t. m. v visoki starosti 91 let g. Karol Bijačan, bivši trgovec in osebnik iz Planine pri Rakeku. Pokopnik je bil splošno spoštovan. — V Ljutomeru je preminula ga. Matilda dr. Grosmanova. Pokopnik je bila dobra mati in splošno priljubljena. Pogreb bo 9. t. m. ob 15. — V Ljubljani je izdihnila ugledna posumnica ga. Franciška Novakova. Pogreb bo v soboto 9. t. m. ob 16. iz hiše žalosti v Sp. Šiški. — Pokopnikom blag spomin, žalostnim naše sožalje!

* **Vagon mesa na loteriji.** V Beogradu je priredilo Udrženje mesarjev originalno loterijo. Ta loterija nima za dobitke običajnih predmetov, kakor polštvo, vozove, avtomobile, gramofone, razne dragocenosti itd. temveč ima meso nad 8000 kg. in sicer v živem blagu in v raznovrstnih mesnih izdelkih. Med prvimi dobitki so pari plemenskih volov, krav, svinj itd. Razstavljene so cele črede. Manjše dobitke pa tvorijo drugi, 150 kg slanina, 100 kg salame in še enkrat toliko raznih drugih klobas. Za originalno loterijo se Beograd zelo zanima.

* **Anketa o izpremembi uredbe o odpiranju in zapiranju trgovin.** Anketa glede revizije uredbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih delavnic, ki je bila določena za 21. t. m. v prostorih Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, se bo po novih dispozicijah omenjenega dne vršila v prostorih Trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu, Wilsonov trg 1.

* **Vprašanje davčnega urada v St. Lenartu.** Kakor znano, se je v smislu reforme finančne uprave ukinil med drugim tudi davčni urad pri Sv. Lenartu v Slov. Gorici. Včeraj dopoldne se je pri finančnem direktorju dr. Povaleju zgledala deputacija St. Lenarčanov pod vodstvom edemnika g. dr. Josipa Goriška, ki mu je predložila utemeljeno prošnjo proti ukinitvi davčnega urada ter ga je naprosila, naj podpira akcijo St. Lenarčanov, ker je ta davčni urad iz lokalnogospodarskih ozirov potreben. Kakor čujemo, prispeje v Ljubljano dani ali jutri tudi posebna deputacija, da predloži finančnemu direktorju slično prošnjo. Prebivalstvo mešičkega okoliša, števisi posebno tudi Hrvate onstran Kolpe, želi svoj davčni urad, ker bo sicer s potovanji v Črnomelj hudo prizadeto.

* **Beograd snuje lastno hranilnico.** Na seji beograjskega občinskega sveta je bil sprejet pravilnik za mestno hranilnico, ki se osnuje po vzoru Zagreba in Ljubljane. Hranilnica se bo bavila tudi z bankovnimi posli. Občina bo janičila za varnost vlog in za poslovanje hranilnice. Osnovna glavica hranilnice bo znašala trideset milijonov dinarjev.

* **Gibanje nalezljivih bolezni v Sloveniji.** V preteklem letu so nekatere nalezljive bolezni v Sloveniji zelo napredovale v primeri z letom 1927. Kakor javlja »Zdravje« je bilo v preteklem letu več smrtnih primerov skratlince kakor prej. Zlasti so bile razširjene ošpice, ki so pa zahtevale le malo človeških žrtev. Napredovala je tudi krevčita odrevenelost. Povzročitelj te bolezni se nahaja v zemlji in prsti. Vsak ranjeni človek, ki pride v dotik s prstjo, je v nevarnosti, da dobi to bolezen. ki navadno konča smrtno. Ako se tak človek pravočasno obrne na zdravnika, dobi injekcijo, ki ga sigurno obvaruje pred vsem posledicami te bolezni. Trebnega legarja in oslovskega kašlja je bilo lani manj kakor v prejšnjem letu.

DANES! DANES!
LYA DE PUTTI
kr. sna filmska diva v filmu smeja, zabave in veselja
Noč greha
godba amerikanskega dobro-
v. lica o njegovi ljubavi in poroki.
Sme! Sme! Sme!
Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9.
Najnižje cene! KINO IDEAL.

* **Radniška zaščita.** socijalno-politična revija, službenega glasila Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu, je izšla te dni 1. letošnja številka z bogato vsebino. Milan Glaser objavlja v tej številki članek »Reorganizacija uprave našega delavskega zavarovanja«, ur. Ivan Lših »Deset let polske socijalne politike« Josip Beker pa objavlja zaključke 4. kongresa delavskih zbornic. Evgen Lovšin poroča o delovanju Trgovskega podpornega društva v Ljubljani. »Radniška zaščita« izhaja enkrat mesečno in stane celoletno 60 Din. Naroča se pri upravi v Zagrebu, Mišaničeva ulica 3.

* **Škoda v prometu zaradi snežnih zame-
tov.** Po velikih snežnih zamekih je generalna direkcija državnih železnic zbrala podatke o škodi, ki jo je povzročil izredno visoki sneg. Težko poškodovanih, oziroma uničenih je bilo 46 lokomotiv. V Beogradu so bili nekoliko dni ustavljeni vsi mednarodni vlaki, ki so prihajali samo do Beograda.

* **Ustreljen golob-pismočica.** V okolici Splita so lovci ustrelili goloba-pismočico, ki je imel na nogi srebrni obroček z napisom »Bohemia Praga, 1930«.

* **Smrt pri delu.** V zagrebškem paromlinu se je pripetila nesreča, ki je zahvela človeško žrtev. V skladišču omenjenega mlina je bila zložena velika množina vreč, napolnjenih z žitom. Z zlaganjem vreč je bilo zaposlenih več delavcev. Nenadoma pa se je zrušila izpod stropa množina težkih vreč, ki so zasule delavca Alojzija Kotarskega ter ga popolnoma zmečkale, nekoga drugega delavca pa težko poškodovale. Fakojni Kotarski zapušča ženo in štiri neposkrbljene otroke.

Izra Manice Komanove:
„Prisega o polnoči“
je izšla.
Dobij se v »Učiteljski knjižarni« v Ljubljani.

* **Ljubzenska tragedija v Skoplju.** V Skoplju je občinski šofer Ivan Mihačević Miljov, 28 letni ruski begunec, ubil svojo par let mlajšo prijateljico Drago Todorovičev. Zasadil ji je nož v srce in potem se sebe nevarno ranil. Z Drago sta živela več let skupaj in kakor je težko ranjeni Ivan pripovedoval policijskemu uradniku, se je Draga skupnega življenja naveličala in hotela ga je zapustiti. Prejšnja leta je bila med njima velika ljubezen in mu je Draga baje nekoč celo predlagala, da bi šla skupno v smrt zaradi slabega gnotnega položaja. Ko mu je sedaj nepričakovano napovedala, da ga zapusti, je v največjem razburjenju zgrabil za nož.

* **Objede obleke barva v različnih bar-
vah in plisira tovarna Jos Reich.**

* **MOULIN ROUGE Rakek — pustni
torek.**

**Kdor mora plačevati
davke**

pridobnino rentnino ali družbeni davek,
nujno potrebuje

**Zakon o neposrednih
davkih**

s poštino 16 Din.

Pravilnik za izvrševanje zakona o ne-
posrednih davkih (s poštino 16 Din 62).
Brez obeh ne more pravilno napovedati
svojih dohodkov. Oba je izdala

Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani
Prešernova ul. 54.

Iz Ljubljane Črno-bela reduta, Union, 9. t. m.

Odbor črno-bele redute si dovoljuje na-
sloviti na cene obiskovalce nekoliko na-
vodl s prošnjo, da bi se jih striktno držali
zaradi čim lažje in hitre odprave event.
navala. Blagajne se odprejo točno ob 20.
uri. Blagajna in odhod za maske v unio-
nske prostore se nahaja v podzelski glavne-
ga vhoda v hotel Union. Istam se nahaja
tudi odbor, ki bo izvršil kontrolo nad ma-
skami. Nobena maska ne bo pripuščena v
dvorano skozi druge vhodne in brez kon-
trolne številke. Maske se tudi v ljudno opo-
zarjajo, da prinesejo seboj vabila. Iz ste-
kline dvorane zbirališča mask se bo točno
ob 21. uri pričel sprevid mask. Poseben
sodniški zbor, sestavljen iz vrst najodličnej-
ših zastopnikov umetnosti in časnikarstva
bo do 23. ure izbral 20 najlepših mask in jih
opremil s posebnimi kontrolnimi številkami,
ki jih bodo opravile do nadaljnjega tekmo-
vanja za volitev najlepše maske. Cenj. ob-
činstvu bo do 1. zjutraj dana možnost, da s
posebnimi listki določi in izvoli najlepšo
damsko masko, možko masko, kostumiran
par in skupino. Odbor je za prvoizvoljene
v posebnih grupah naklonil: šampanjsko bu-
tiljko, cigare, bonboniere, dočim bo najlep-
ša skupina nagrajena s pohvalo. Od 23.
ure naprej bo v »Beli dvorani« otvoren
bar, kjer bo igral splošno priljubljeni »Jazz-
band Emona«. V svrhu brezhibne izvedbe
prireditve in v izogib eventualnemu navalu
pri blagajnah odnosno v prostori vlnudno
naproša odbor cene obiskovalce, da se
v vsakem pogledu podreje navodilom služ-
bujočih rediteljev. Na balkonu se nahaja
ena vrsta sedežev rezerviranih za goste, ki
so si jih rezervirali v predprodaji v kavar-
ni Emona od 17. do 19. ure. 312

* **Lindbergh.** Opozorjamo cenj. občins-
tvo na veleznimiv in prvič v Ljubljani
predvajani film Lindbergh. To filmsko delo
nam predčuje biografijo najpopularnejšega
avijatika sveta, nadalje njegov senzacionalni
prekoceanski polet ter njegov triumf
na dveh kontinentih sveta. S kakšnim nav-
dušenjem je slavila Amerika zmago svojega
mladega junaka nam predčuje ta film, ki
ga priporočamo slehernemu v ogled. Pre-
mijera se bo vršila v soboto v Elitnem ki-
nu Matica ob 14.30 uri. Uvodno razlago bo
podal g. prof. dr. Pavel Brežnik.

**Danes nastopi osebno in govori
Vladimir Gajdarov**
v Elitnem kinu Matica pri
vseh treh predst. vah
ob 5. po 8. in 9 uri

* **Kdor si želi poštene domače zabave**
brez fraka in laka, naj obišče našo veliko
domačo predpustno veselico, katero bo pri-
redil Sokol Moste v svoji telovadnici na Se-
lu 9. t. m. ob 20. Sodeloval bo balet Na-
rodnega gledališča v Ljubljani. Na sporedu:
balet, komični prizori, šaljiva pošta, kuplet,
petje, tekmovalne maske itd. Najlepše
tri maske bodo častno obdružovane. Pre-
skrbljen je za najboljšo jedajo in pijačo.
Vstopnina 5 Din za osebo. Plesali se bodo
tudi domači in kmečki plesi.

* **Življenje in umiranje v Ljubljani.**
Glasom zdravstvenega izkaza mestnega fi-
zikata se je meseca januarja rodilo v Ljub-
ljani 144 otrok, 68 moškega in 76 ženskega
spola med temi 7 mrtvorojencem, umrlo pa
je 62 moških in 82 žensk, skupaj torej 144
oseb in sicer: 19 oseb za jetiko, 25 za osta-
relostjo, 11 za pljučnico, 18 za boleznijo na
srce, 7 za rakom, 6 za vnetjem ledvic, 6
za boleznijo na spolih (nevštevši jetiko), 4
za prirojeno slabostjo, 2 za davico, 2 za
zamožanost črevesa, 1 za trebušnim legar-
jem, 1 za vnetjem možganske mrene, 1 za
krčenjem jeter, 29 vsled drugih naravnih
smrtnih vzrokov, 4 osebe vsled smrtnih ne-
zgod, 1 oseba pa je izvršila samomor. Na
nalezljivih boleznih je obolelo 14 oseb: 3
na ošpicah, po 4 na skratlinci in davici, 1
pa na šenu.

* **Važno opozorilo meščanom. Vičanom**
in okoličanom! Na pustno soboto se bo vr-
šila v Sokolskem domu na Viču tradicio-
nalna maskerada, ki je edina velika prire-
ditev te vrste Dekoracije tudi letos, kakor
običajno, grandiozne in moderne. Stil: tri-
kotnik. — Bar v razkošju svetlobnih efek-
tov: žarkih luči in usnavačih poltmir.
Konkurenca lepim maskam z dvema dragoc-
nima dariloma: I. elegantna, divna mani-
kira, II. praktična kompletna toaletna kar-
natura. — Elastičen Verbičev »laze« instink-
tivno realizira želje pesameznih plesalcev.
Kdor je enkrat posetil to pršeno prireditev
na Viču, je ne zamudi nikoli več. Vprašajte
jih! To bo za prireditev najspešnejša re-
klama. Poste videti! Za Ljubljance v o-
zmi mestni avtohus izpred glavne pošte do
Sokolskega doma na Viču ob 19.18. 19.40
in 21.25.

* **Nogo si je zlomil.** Posetnik France
Babnik v Mestah je odšel prednočnim
okrog 20. po opravih iz hiše. Komaj pa
je stopil na dvorišče, mu je na predelcem
prostora spodrsnilo in 50 letni mož je ob-
ležal na tleh z zlomljeno desno nogo. Na
njegovo klicanje so mu prihiteli na pomoč
domači, ki so ga spravili nazaj v hišo. Po-
klicani zdravnik je odredil, da je rešilni voz
ponesrečena takoj odnehal v bolnico.

* **Veliko število mrtvih vran v snegu.**
V rožniškem gozdu, na Golovcu, pa tudi v
drugih gozdovih v okolici mesta je opazi-
ti v snegu veliko število vran. Vrane, po-
pet do sedem komadov na kupu težje zaka-
pane in jim mole tu pa tam le peruti iz
snega. Neki dečko je nabral včeraj samo v
tivoljskem gozdu tik nad Večno potjo ka-
kih deset vran in krokartev ter jih kar na
vozičku odpeljal domov. Na vprašanje čemu

ih bo rabil, se je odrezal, da bodo že za
nekaj odlegle. »Morebiti celo za pisker«, je
zaključil in odžvižgal s sankami v dolino.
u— Sokol Šiška. Dne 10. t. m. ob 9. uri
se bo vršil občni zbor društva v kinodvo-
rani g. Kregarja z običajnim dnevnim re-
dom. Vabljeni je članstvo, da se ga udeleži
polnoštevno. — Odbor.

* **Ujel se je.** Na glavnem kolodvoru je
včeraj zjutraj postal mlad fant, ki se je
službujočemu stražniku zadel skrajno
sumljiv. Kmalu se je spomnil, da ima polici-
ja v policijskem dnevniku v evidenci baš
takega mladeniča, ki naj bi bil Marjan P.,
nevaren izsiljevalec. Marjan je namreč pi-
sal pred nevi svojemu stricu v Kranji naj
mu takoj izroči 1000 Din gotovine, ker ga
sicer čaka grozna smrt. V podkrepitev ne-
varne grožnje je bilo pismo zalepljeno v čr-
no obrobljen kuverti. Ko se je stražnik do-
dobra prepričal, da stoji pred njim res že
več dni zasledovani izsiljevalec, je pristopil
k njemu in ga povabil s seboj. Stražnik se
ni zmotil in mu je fant pokorno sledil. Na
policiji je izjavil aretirani P., da si je na-
meraval z izsiljenim denarjem kupiti novo
obleko. V zaporu mu pač ne bo potrebna,
ker jo bo dobil brezplačno.

**Danes priredil samo ob
5, pol 8 in 9 uri**
Vladimir Gajdarov
Govori v Elitnem kinu Matic-
ori vseh predst. vah ob jego-
vem filmu »ŽENA NA GRMADI«
ELITNI KINO MATICA

* **Izsledena tatva.** Uradnik Franc So-
vine, stanujoč v Vodmatu na Ljubljanski ce-
sti št. 167 je prijavil te dni, da mu je iz
sobe prvega nadstropja nekdo ukradel med
časom njegove odsotnosti za 1650 Din razne
obleke. Po prijavi zadeve vodmatški straž-
nici je bil tat včeraj dopolne izsleden v
osebi neke Marije Z., ki se je takrat vtiho-
tapila v omenjeno hišo, ne da bi jo kdo
opazil. Z je nameravala obleko baš spravi-
ti v denar, ko jo je zalotil stražnik in ji na-
povedal aretacijo. Aretiranka je navedla na
policiji v svoje opravičilo, da je kradla v
siški, ker je bila gladna. Vedno ista pesem.

* **Drobna policijska kronika.** Od srede
na četrtek so bili prijavljeni policiji nasled-
nji dogodki: 1 tatvina premoga, 1 primer
prepovedane igre, 2 nezgodi, 1 oženj, 2 pri-
mera prekrščenja policijske ure, 1 pre-
stopek kršenja uredbe o zapiranju trgovin.
3 primeri nedostojnega vedenja, 1 prestop-
ek trgovanja s konji na nedovoljenem
prostoru, 4 prestopki cestnega policijskega
reda in 1 prestopki avtomobilskih predpi-
sov. Aretirane so bile 3 brezposelne žen-
ske zaradi suma tajne prostitucije.

261 **SOKOLA II**
PLES V MASKAH
Kazina Pustni torek

* **Pomlad v cvetju.** Na mnoga vpraša-
nja glede maskerade, ki bo v soboto 9. t. m.
na Taboru, odgovarjamo: Sedeži na balko-
nih se posebej ne oddajajo in se torej ne
morejo rezervirati. Pač pa se oddajajo lo-
že v društveni pisarni vsak dan od 4. do
7. ure. Tam dobe vse večer tudi potrebna
pojasnila maske in posetniki ter skupine, ki
bojele nastopiti s svojo točko. Slišimo, da
hočejo mnoge dame in gospodje s svojimi
lepimi maskami tekmovati z lepoto taborske
Milene in junaštvom grajske gospode. To
bo zanimanje za maskerado le povečalo in
ji pripomoglo k popolnejšemu uspehu. Pri-
reditveni odsek se ni odločil za oficijelno
tekmovalje lepim mask. Najlepšo masko bo
občinstvo gotovo samo določilo in nagradilo
z največjim številom cvetk. 301

Pride:

* **Otroška maskerada Atene na pustno
nedeljo** v veliki dvorani Kazine ob 17. do
20. — Preskrbite si pravčasno prijavnice,
ki jih izdaja pisarna dnevno od 10. do 12.
Dunaška cesta 1a-V. 315

„Carevič“

* **Ljubljanski Sokol naznanja,** da se
bodo prodajale vstopnice za društveno ma-
skerado, da se na dan prireditve prepreči
naval pri večerni blagajni tudi na pustni
torek 12. t. m. ob 3. do 5. popoldne v dru-
štveni pisarni v Narodnem domu. — Odbor. 314

**Svet slav
Petrovič**

* **Društvo Atene naznanja,** da se od
februarja meseca dalje zopet redno vrši
damska in otroška telovadba, in sicer vsa-
ko sredo in petek. Obenem se sprejemajo
tudi novi člani. 317

* **Profesor dr. Zalokar odpotuje 9. t. m.**
in se vrne 22. t. m. 313

* **Plesna vaja SO »Preporoda«** danes v
areni. 319

* **Pisarniški prostori se iščejo.** Čeje
oglas! 2799

DANES ZADNJKRAT
„Ustvarjena za ljubav“
Leatrice Joy
Ob 4., 4/7., 4/8., 9. KINO DVOR
Telef 2730.

Iz Maribora

* **Mariborski občinski svet.** Svoji se
je nadaljevala dne 31. januarja prekinjena
seja nove mariborske občinske uprave. Tudi
ta seja ni bila javna. Med drugim se je
obravnava vprašanja kopališča, ki ga na-
merava zgraditi v Mariboru OUZD v Ljub-
ljani. Odboren je bil sporazum, dosežen na
anketi dne 31. januarja na mestnem magi-
stratu. V smislu tega sporazuma bo zgradil
OUZD na oglu Franciskanske in Marjane
ulice moderno stavbo, v kateri bo name-
ščeno fizikalno kopališče za člane OUZD in
veliko moderno javno čistilno kopališče.
Poleg tega bosta imeli v poslopiju uradne
prostore tudi ekspozitura OUZD v Mariboru
in javna borza dela. Čistilno kopališče bo
upravljal poseben upravni odbor, v kate-
ga pošlje mariborski občinski svet polovico
članov. Nadalje se je razpravljalo o kopali-
šču na Felberjevem otoku. Gradbeni urad
je že dobil naročilo, da do prihodnje seje
občinskega sveta izdela načrt podrobnih
nagrajenih osnutkov, tako da bo mogoče
začeti z delom že v najkrajšem času in da
se bo moglo kopališče otvoriti že v letošnji
kopališki sezoni. Naknadno je bila odobrena
gledališču subvencija 30.000 Din, iz lanskega
proračuna pa je bila odobrena podpora
akademskemu podpornemu društvu v Ljub-
ljani v znesku 1000 Din.

* **Z motornim čolnom na Kitajsko in**
Japonsko je naslov zanimivemu predavanju
ki ga bo imel na ljudski univerzi g. inž.
Urbanek. Predavanje bo spremljala pianist-
ka ga. Apilova na klavirju.

* **Mariborske stanovanjske odpovedi.**
V letu 1927. je bilo v Mariboru odpovedi-
nih 279 stanovanj, lani je število odpovedi
doseglo že 804, letos pa je bilo pri mari-
borskem okrožnem sodišču odpovedanih 45
stanovanj. Hišni posetniki še vedno odpo-
vedujejo. Zato je mestna občina razprav-
ljala o potrebi graditve novih zaslihih sta-
novanj, za kar je v osnutku novega mest-
nega proračuna 1 milijon dinarjev.

* **Veliki stroški kidanja snega.** Mari-
borska občina je izdala dosejati za kidanje
in odvažanje snega nad 150.000 Din. Treba
bo pa še marsikje udariti s krampom in za-
saditi lopato, da bodo preprečene nesreče
na zasneženih in ledenih ulicah.

* **Avstrijski premog kurimo.** Kakor v
Ljubljani, je tudi v Mariboru zmanjkalo
premoga. Ljudje hodijo od trgovca do tr-
govca, toda povsod zvedo isto, da je jugo-
slovenski premog pošel in je na razpolago
samo avstrijski premog, ki je pa 5 Din pri
stotu dražji. V silo pa morajo ljudje kupovati
tudi dražji premog Baje bodo trgovci že
začetkom prihodnjega tedna dobili zopet
domač premog.

Iz Celja

* **Obrtniški strokovni tečaji otvorjeni.**
Kot prvi izmed strokovnih obrtniških te-
čajev, o katerih ustanovitvi smo že poro-
čali, je bil otvorjen v ponedeljek 4. t. m.
zjutraj strokovni tečaj za avtomotorno va-
renje kovin. Svečani otvoritvi, ki se je vr-
šila v avtomobilski delavnici g. Ropasa v
Medlogu pri Celju, sta prisostvovala poleg
zainteresiranih udeležencev tečaja ter pre-
davateljev tudi zastopnik Zbornice za TOI
v Ljubljani tajnik g. dr. Pretnar in kot za-
stopnik Slovenskega obrtnega društva v
Celju njegov podpredsednik stavebnik g.
Vinko Kukovec. Praktični tečaj bo vodil
mojster tovarne za dušik v Rušah g. Gjur-
kovič, teoretična predavanja, ki so se pričela
5. t. m. pa oskrbuje inženjer ruske to-
varne g. Slajmer. Tečaj bo trajal 14 dni.
Udeležuje se ga 34 mojstrov, pomočnikov
in vajencev. Tečaj vodi tajnik Slovenskega
obrnega društva v Celju g. Drago Zabar.

* **Umrljivost v januarju.** V mesecu ja-
nuarju t. l. je umrlo v Celju 23 oseb, od
teh 18 v javni bolnici, ostale pa doma v
mestu.

* **Nova zadruga v Celju.** Zadnji dan ja-
nuarja se je vršil ob 20. v zvezi s sobi Na-
rodnega doma ustanovni občni zbor obrtne
zadruge »Obrtni doma« reg. zadr. z o z. Po
predčitanju pravil sta bila iz srede pristo-
pivši zadrugnikov izvoljeni načelnik in
nadzorni odbor. Načelnik nove zadruge je g.
Vinko Kukovec, stavebnik z Lavz pri Celju.
Na občnem zboru je bilo »akoj podpisanih
84 deležev po 100 Din s petkratnim jam-
stvom. Ustanovitve nove zadruge je kar
najtopleje pozdravili, zaka' s tem bo prišlo
naše obrtništvo do preprostejšega lastnega
doma.

* **Predpustne prireditve v Celju.** Večji
del običajnih predpustnih prireditev v Celju
je že pod streho. Vršili se bosta še dve
veliki prireditvi, in sicer na pustno soboto
zvečer v Celjskem domu velika Sokolova
maskerada pod geslom »Mavrica«, na pusti-
ni tork zvečer pa v istih prostorih maske-
rada Olespevalnega društva v Celju.

* **Umrlja je 6. t. m. v Gosposki ulici 22**
v starosti 68 let Julijana Lužarjeva, vdova
rudarja.

* **Pomanjkanje premoga v Celju.** Zad-
nje dni je pri celjskih trgovcih s premogom
polnoma zmanjkalo premoga. Ljudje
zaman oblegajo dejtalne trgovine s premo-
gom. Nekateri si začasno pomagajo z drvmi
dogo pa takega nadomestila nihče ne bo
mogel zmagovati, ker mnogo stane in malo
izda. Čudno je, da mora trpeti pomanjkanje
premoga tudi Celje, ki leži vendar v bliži-
ni številnih premogovnikov.

* **Tat-abstinent, ki ni abstinent.** V »Ju-
tru« smo poročali, o tatvini zaboja s 25 ste-
klenicami polnimi kisle vode. Mislijo se, da
je ukradel kislvo vodo tat, kateremu voda
zaradi mrznje do alkohola izredno diši.
Včeraj pa je

Iz Zagorja

z— Smrtna kosa V Hrašniku je v to-
r preminil graver pri steklarni g. Rihard
Hofman, ki je po stavki bil prestavljen iz
Zagorja. Pokojnik je bil v Zagorju sploš-
no priljubljen. Njegovo truplo so prepeljali
v Zagorje. V sredo pa je umrl 70letni
urokoni steklarski nameštenev g. Josip
Pokorny. Pokojnik je bil znan zlasti v lov-
skih krogih in je rad pripovedoval okrogle
lovske zgodbe. Pokojnikoma blag spomin:
žalujemo naše sožalje!

z— Krstni odhod Udruženja vojnih
invalidov, vdov in sirot v Zavrčju bo imel
redni občni zbor 10. t. m. ob pol 14. uri
pri g. Kati Kovačevič na Toplici. Ker je
občni zbor važen za vse članstvo, ki se naj
vsaj enkrat v letu porazgovori o delu in
težavah invalidov, naj se zborovanja go-
tovo udeležijo vsaki član in članica.

z— Veliko število obolelih delavcev. Pri
bratovski skladišnici je prijavljenih sedaj
okrog 200 bolnih delavcev. Toliškega števila
bolnikov bratovska skladišnica že dolgo ne
pomni.

Sport

Poraz LNP v Zagrebu

Prejeli smo:

Kot prispevek k vprašanju »Ali nam je
potreben visok poraz v Zagrebu?«, ki ste
ga prinesli včeraj iz vrst ASK Primorje,
Vas prosim, g. urednik, da morda priobči-
te v izveščku pismo, ki ga tozadevno po-
šilja iz Zagreba dolgoletni kapetan SK Ilir-
ije. V svojem poročilu pravi:

»Zopet so naši nogometaši prinesli v
Ljubljano tradicionalno številko 7. Ne-
kateri mesta v timu so bila po mojem
mnenju jako slabo zasedena in na temu
leži največ vzroka na porazu. Predvsem se
ni obnesel Unterreiter kot srednji napada-
lec; igral je zgolj na svojo roko in ni znal
zapostiti ne šiske ne Doberleta. Spočetka
je igral Doberlet zelo dobro in bil je mno-
gokrat v dobrih pozicijah, iz katerih mu
ne bi bilo težko doseči uspehov; toda za-
radi pomanjkanja pregleda s strani vodje
napada je ostal vedno brez posla. Čudil
sem se Šiki, ki je ostal neumoren do kra-
ja, tudi potem, ko je polovica moštva že
klonila. Drugo zelo slabo zasedeno mesto
je bil Slamič kot srednji krilec. Že sam
na sebi težak se je v globokem snegu kma-
lu popolnoma izčrpal, ker je tratil svoje
moči po celem prostoru. Sredina je bila
vsled tega neprestano prosta in tam je
Zagreb vedno znova razvil napad. Koren
se je mnogo trudil, toda je taktično tudi
mnogo grešil. Jančigaj je bil nekako tak
kot naš Miklavčič v zadnjem nastopu v
Zagrebu. Bertonec je bil v prvi polovici
dober, kasneje je popustil; po poškodbi ga
je zamenjal Zemljak, ki pa je samo stati-
ral. — Tekom igre se je jasno videlo, ka-
ko velika je razlika med našimi in ostali-
mi igralci. Naši so brez izjeme odgovor-
jali, v tehničnem oziru pa še posebno Ve-
rovec. Lado in Košenina, a žalostna slika
je se nudila človeku, ki je pogledal ostale
ljudi. Doberlet bi bil seveda dosti boljši,
ako ne bi tratil časa s svojim znanim
nesportnim gestikuliranjem in prerekanjem
z igralci. — Tako je izgleda analiza nedeljs-
ke igre in se ni treba preveč čuditi števil-
ki 7. B.

Sportni drobci

Takor smo že poročali, so v ponedeljek
v Parizu izžebali letošnje tekmovalce za
Davisov pokal. Devet in dvajset narodov
se bo to pot borilo za dragoceno trofejo,
ki jo brani Francija. Kakšni so izgledi po-
sameznih tekmovalcev?

Prvi četrtini je zmaga Italije nad Ir-
sko izven dvoma, takisto ni pričakovati,
da bi ji mogla biti opasna Španija, niti ne
Nemčija. V drugi četrtini ima Jugoslavija
vse, da odpravi Grčijo, toda že v drugi
rundi je njen boj brezupen, pa naj že na-
leti na Dansko ali na Chile. Favorit druge
četrtine je brez dvoma Češkoslovaška. V
tretji četrtini ugetno odnesli Madžari, ki
so odločno boljši od Norvežanov; resneje
šega protivnika bi mogli dobiti le v Švici.
V četrti četrtini dominirala pred vsem An-
glija in Južna Afrika. — Pričakovati bi
bilo potem takem v semifinalu srečanju Ita-
lija : Češkoslovaška in Madžarska : An-
glija od- Juž Afrika.

Ivan Bizovičar

trgovsko vrtnarstvo

Ljubljana, Kolezijska ul. 16

Priloga svoje bogato opremlje-
no vrtnarstvo kakor tudi okusno
izdelane vence, šonke in trakove
za razpolago ima tudi spomlad-
sadike najzlahnejših cvetlic in
vsakovrstne zelenjave.

Nasaditev vrtov in balkonov.
Izposojanje dekoracijskih dreves
za ples in dr.
Naročila iz dežele se izvršujejo
točno in solidno.

Letošnja specialiteta sadike
«Chabaud nazelčki».

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 7. februarja 1929.

Višina barometra 308,8 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smr. vetra	Oblačn.	Padavine
opazovanja				%	in sek.	0-10	v mm do 7. ure
Ljubljana	771.2	-8.0	85	S 1	10		
Maribor	771.4	-5.0		ENE 1	8		
Zagreb	771.6	-5.0	80	ESE 3	10		
Beograd	767.2	-10.0	75	mirno	4		
Sarajevo					0		
Dubrovnik			0.0				
Skopje	768.8	-10.0	95	SE 1	1		
Spilj	764.3	4.0	35	NE 5	6		

Solnce vzhaja ob 7.14, zahaja ob 17.15, luna vzhaja ob 6.32, zahaja ob 14.24.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani -3.6, najnižja -10.0 C.

Dunajska vremenska napoved za petek: Jašno; jutraj oster mras.

V ameriškem pasu je položaj še jasnej-
ši. V prvem kolu nima Kanada nasproti
USA nikake nade, prav tako tudi ne v
drugem kolu Japonska. Izid tekme Mehika
«Kuba je za končno zmago v ameriškem
pasu postranskega pomena, zakaj gotovo
je, da imajo Zedinjene države še vedno su-
vereno nadmočje nad ostalimi ameriški-
mi tekmeči. In prav tako gotovo je, da se jim
v interzonski tekmi v Parizu ni treba bati
poraza, pa naj že nalete na Italijo. Češko-
slovaško ali Anglijo. Pričakovati smemo
torej, da bo izid runda, koncem julia
je repriza lanskega srečanja med Fran-
cijo in USA.

V Zagrebu in Beogradu pričenejo že pri-
hodnjo nedeljo pomladanske prvenstvene
tekme v nogometu. V Beogradu nastopita
dva para in sicer BSK : Obilič ter Jedin-
stvo : Soko. V Zagrebu pa še premišljajo,
ali ne bi kazalo zaradi neugodnih vremen-
skih prilik — igratiša so pokrita z visokim
snegom — odgoditi pričetek pomladan-
ske sezone na kasneje. Tekme na takem
terenu nimajo prav nobenega sportnega
pomena, rešil bi se le termin.

Nemška nogometna reprezentanca bo
prihodnjo nedeljo odigrala v Mannheimu
svojo 70. meddržavno tekmo, in sicer proti
Švici. Bilanca dosedanjih tekem ni ravno
ugodna. Nemčija je v 69 tekmah zmagala
22 krat, poročena pa je bila 34 krat 13 te-
kem je ostalo neodločenih. Nemška repre-
zentanca je igrala proti 13 narodom.

Amerika se namerava prijaviti k tekmo-
vanju za svetovno nogometno prvenstvo.

Nov svetovni rekord v hitrem drsanju
je postavil Norvežanin Ballangrund. V Tron-
dhiemu, je na 1000 m dosegel čas 1:31.5.
Dosedanji rekord je držal Mathisen z
1:31.8.

Razpis medklubske propagand-
ne smučarske tekme pri Sv. Ani
nad Tržičem

SK Tržič priredi dne 17. februarja t. l. med-
klubske propagandno alpsko smučarsko tekmo
Start Zelenica - sedlo - cilj dolina Sv. An-
e. Tekme se lahko udeležijo smučarji športnih klub-
ov, ki so vključeni v IZSS. Tekmuje se po
pravilih IZSS. Priloge sprejema g. Sellak An-

Gospodarstvo

Naša trgovinska bilanca

V decembru

Generalna direkcija carin je objavila po-
datke o našem uvozu v decembru, ki je zad-
nji izkaz za preteklo leto, ker nam omogo-
ča pregledati razvoj naše trgovinske bilance
v l. 1928.

V decembru smo uvozili 140.122 ton (de-
cembar 1927 133.523 ton) v vrednosti 622.1
milijona Din (v decembru 1927 637.4). Na-
pram decembru l. 1927. se je torej naš uvoz
po količini povečal za 6600 ton, po vrednos-
ti pa se je zmanjšal za 15.3 milijona Din
ali 2.4 %. Največ smo v decembru uvozili:
raznih izdelkov iz železa (za 68.6 milijona
Din), bombažnega predliva (za 44), bombaž-
nih tkanin (za 43.1), strojev in aparatov (za
33.5), sirove kave (za 19.9), prevoznih sred-
stev za 19.1, premoga (za 18.1), elektroteh-
ničnih predmetov (za 16), volnenih tkanin
(za 16.2), riža (za 15.9), sirovih kož (za 13.3),
železnega materiala (za 12.7), sirove naf-
te (za 11.6), železne pločevine (9.7) in svi-
lenih tkanin (za 8.5).

Napram lani se je najbolj povečal uvoz iz-
delkov iz železa (od 28.6 na 68.6 milijona
Din), dalje uvoz premoga, sirovih kož, riža,
nafte, prevoznih sredstev in elektrotehni-
čnih predmetov. Nazadnje pa je uvoz bom-
bažnih tkanin (od 62.4 na 43.1), bombažna
predliva in železnega materiala.

Ker smo v decembru izvozili (kakor smo
že poročali) za 569.3 milijona Din, uvozili
pa za 622.1 milijona Din, je bila naša trgo-
vinska bilanca v tem mesecu pasivna za 52.8
milijona Din.

v letu 1928.

Naša trgovinska bilanca se je v preteklem
letu gibal naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	def. ali suf.
januar	430.3	591.9	-161.6
februar	439.0	621.6	-182.6
marec	503.2	701.1	-197.8
april	428.5	657.9	-229.3
maj	431.7	659.5	-227.8
junij	454.4	590.3	+135.9
julij	493.8	619.5	-125.7
avgust	693.8	645.4	+48.4
september	692.3	713.9	-121.6
oktober	666.1	778.9	-112.8
november	642.3	706.8	-64.5
december	569.3	622.1	-52.8
1928.	6144.7	7908.9	-1464.2
1927.	6400.2	7286.3	-886.1
1926.	7818.2	7631.8	+186.4

V vseh mesecih razen v avgustu je bila
naša trgovinska bilanca več ali manj pasiv-
na. Naš izvoz, ki je v prvi polovici pre-
teklega leta precej zaostajal za izvozom v l. 1927., se
je v drugi polovici leta popravil, tako da je
celo prekašal izvoz v l. 1927. V preteklem
letu je namreč dosegel 4.53 milijona ton (na-
pram l. 1927 + 6.5 %) v vrednosti 6444.7
milijona Din (napram letu 1927 + 0.7 %).

Naš uvoz pa je dosegel 1.56 milijona ton
(napram l. 1927 + 17.5 %) v vrednosti
7908.9 milijona Din (napram letu 1927.
+ 8.5 %). Pripominjamo, da so bile prvot-
no javljene številke glede uvoza naplate.

Ker se je uvoz povečal za 622.6 milijona
Din, izvoz pa le za 44.5 milijona Din, se je
pasivnost naše trgovinske bilance povečala
od 886.1 na 1464.2 milijona Din. Povečanja
pasivnosti pa ni vzel preveč tragično. Ka-
kor znano, so se lani izvršile velike investic-
ije (tako n. pr. drugi tir na progi Beograd-
Novska), ki so povzročile povečanje uvoza in-
vesticijskih dobrin, dočim se uvoz konsum-
nih dobrin v splošnem ni dvignil. Ta defi-

ton, Tržič 106 do 15. II. t. l. do 18., priljavina
10 Din. Naknadne prijave pri cerkvi Sv. An-
e na dan tekme do 10 ure 30 minut proti dvojni
priljavini. Prireditelj posreduje nastanitev, zato
prosi pravočasne prijave, da radi prenočišča vse
potrebno ukrene. Zadevna naročila naj se na-
vedejo v prijavi. Tekmovalci, ki pridejo v ne-
deljo, se event. lahko peljejo s samni do finan-
čne straže. Zbirališče tekmovalcev pri cerkvi
Sv. An- ob 10., kjer se vrši zdravniška preiska-
va in žrebanje. Ob 11. skupni odhod tekmoval-
cev na start. Pričetek starta ob 13. Gledalci,
ki pridejo z vlakom, dospejo lahko še do cerkve
Sv. An- kjer se jim nudi krasen razgled na celo
tekmovalno progo. Rezultat se razglasi v ljudski
šoli pri Sv. Ani ob 16.30, kjer razdeli tudi za-
stopnik mestne občine Tržič prvem trem krasna
darila. poklonjena v to svrhu od mestne občine
Tržič.

SK Slovan (težkotiletska sekcija). Danes se
bodo vršile borbe v ringu. Točno ob 19. uri naj
se javijo pri načelniku v telovadnici sledeči tek-
movalci: Bizjak, Legat, Krallič, Kraigher, Pir-
Weibel, Czarada, Lupaša, Medved, Škafar, Roč,
Zmuc, Velkavrh, Žič, Možina, Kalan. Sodniki:
Zaletelj, Oerzell, Vogelink. — Tajnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Trening
II skupine danes ob 17.30 v telovadnici šole na
Ladini. — Načelnik.

Sestanek drsalne sekcije SK Ilirije. Člani in
članice, ki se želijo udeležiti 10. t. m. drsalnih
tekem na Bohinjskem jezeru, se vabijo na se-
stanek, ki se vrši danes, v petek točno ob 18.30
v klubski sobi v kavarni »Evropa«. Prosim pol-
noševilno! — Načelnik.

Drsalna tekma SPD. Slovensko planinsko dru-
štvo v Ljubljani opozarja ponovno na propagand-
no drsalno tekmo, ki jo priredi v nedeljo, dne
10. februarja na novem drsalšču pri hotelu Sv.
Janez ob Bohinjskem jezeru. Dostop imajo veri-
ficirani in neverificirani drsalci, torej tudi drsalci,
ki niso vpisani v sportnih društvih. Izvzeti so
po IZSS diskvalificirani drsalci. Prva točka je
moška in ženska tekma v umetnem drsanju za
novince. Druga točka moška in ženska tekma za
prvenstvo Bohinja. Podrobnosti najpogostje
društvena pisarna SPD, Frantičkanska ulica št.
10/1 (dvorišče). Tekmovalci se naj prijavijo do
petka, dne 8. februarja ob 12. dopoldne. Kasneje
se prijave ne vpoštevajo več. Prvaki bodo ob-
darjeni.

cit pa se je kril s posojili, deloma iz »red-
stev druge tranše Blairrovega posojila, delo-
ma pa naknadno s švedskim posojilom, ki
služi za kritje letnih dolgov, nastalih med
drugim zaradi investicijskih del.

— Stanje Narodne banke od 31. januarja.
(Vse v milijonih Din; v oklepajih razlike
napram stanju od 22. t. m.) Aktivna: kovin-
ska podlaga 308.1 (-2.8), posojila na me-
nice 1378.1 (-1.5), lombard 255.7 (+1.8),
saldo raznih računov 567.1 (-100.3),
pasiva: oblok bankovcev 5193.5 (+76.7), ži-
rovne obveznosti napram državi 403.3
(-173.6), ostale žirovne obveznosti 498.9
(-31), obveznosti po raznih računih 262.2
(+22.8). — Iz gornjega izkaza je razvidno,
da je Narodna banka v letu od 22. do 31. ja-
nuarja oddala za okrog 100 milijonov Din dev-
viz. Ker pa povpraševanje trgovine po deviz-
ah v zadnjem času ni bilo znatno, je skle-
pati, da je devize potrebovala država za svo-
ja plačila v tujino. Na drugi strani pa
opazimo, da se je dobroimetje države zmanj-
šalo od 577 na 403 milijone Din.

— Jugoslavija med svetovnimi producenti
vina. Po neki pravkar objavljeni statistiki je
bilo lani na vsem svetu pridelanih 167 mi-
lijonov hektolitrov vina; največ v Franciji
51 milijonov hektolitrov, v Italiji 46, v Špa-
niji 16, v Angliji 11, na Portugalskem 9.3,
v Rumuniji 6.3, v Argentini 4.1, v Madžar-
ski 3.7, v Jugoslaviji 2.9, v Grčiji 2.2, v Ru-
siji 2.1 in v Nemčiji 1.6 milijona hektolitrov.

— Vpis v trgovinski register. V trgovin-
ski register so se vpisale naslednje trgovke:
Obština hranilnica morišorske oblasti v Ma-
riboru (dovoljuje posojila oblasti, okrajnim
zastopom, občinam in javnopravnim korporacijam,
menična posojila, izdaja zadolžnice in za-
stavne liste, ustanavlja in obratuje javna
skladišča, dovoljuje lombardna posojila,
eskontira menice, izvršuje žirovne in konto-
korentne posle, sprejema vloge na knjižice,
tekoči račun in blaginjske liste, nalaga go-
tovino začasno v drugih akreditivnih bankah,
opravlja posle oblastne blaginje in nakupu-
je realitete; izločeni pa so naslednji posli:
trgovina na lasten ali tui račun, akceptiranje
menic in dovoljevanje blanko kredita ter
trgovinska kupčila s papirji in devizami);
Dolenc & Tannies, avtoprodajna družba z o. z.
v Ljubljani (osnovna glavica 50.000 Din);
A. Zemljič in N. Mesnarijeva, družba z o. z.
v Ljubljani (osnovna glavica 100.000 Din).

— V zadrzni register so se vpisale na-
slednje zadruge: Stavna zadruga »Sentia-
kobski dom« v Ljubljani, r. z. o. z.; Stajer-
ska sadlarska zadruga v Mariboru, r. z. o. z.;
Zivinarska zadruga v Slovenjgradcu, r.
z. o. z.

— Angleška banka je včeraj zvišala di-
skontno mero od 4.5 na 5.5 %.

— II. oblastna vinska razstava z vinskimi
sejmom v Ptuj se bo vršila 3., 4. in 5. mar-
ca t. l. v Ptuj v »Društvenem domu«. Otvor-
itev bo 3. marca ob 10. dopoldne.

— V likvidacijo je prešla Socijalistična
tiskovna zadruga, r. z. o. z. v Ljubljani.

— Ogromni dobiček družbe General Mo-
tors. Ameriške tovorne avtomobile General
Motors so imele lani 279 milijonov dolarjev
dobička (15.8 milijarde Din) napram 235
milijonov v l. 1927. Podjetje je v tem letu
prodalo 1.810.000 avtomobilov napram 1 mil.
562.000 v l. 1927.

— Koliko je doslej Nemčija plačala repara-
cij. Ob priliki otvoritve reparacijske kon-
ference objavlja »Berliner Tagblatt« podat-
ke o dosedanjih nemških reparacijskih pla-
čilih. Po teh podatkih je Nemčija plačala po
Dawesovem načrtu 6700 milijonov mark, od
1. maja 1921 do 31. julija 1922 pa 2700 mi-
lijonov mark, skupaj 9400 milijonov mark (ali
127 milijard Din). Poleg tega pa se ji mora
računati med reparacijska plačila protivred-
nost za zaplenjeno trgovsko morarico, želez-
niški material in saarske rudnike v vrednos-
ti 20 milijard mark.

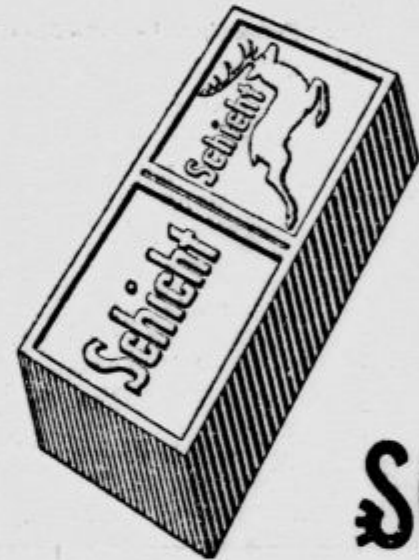
— Tudi bolgarska zunanja trgovina je po-
stala pasivna. Bolgarija je lani izvozila za
6379 milijonov levov, uvozila pa je za 7192
milijonov levov, tako da je bila trgovinska
bilanca pasivna za 813 milijonov Din, dočim
je bila lani aktivna za 511 milijonov Din.

Pasivnost je povzročil močno narasli uvoz
(za 1019 milijonov levov).

— Družba Vereingte Stahlwerke je izdala
3.7 milijarde Din za racionalizacijo obratov.
Ogromno nemško železarsko podjetje Verei-
gnete Stahlwerke je v zadnjih letih izdalo
za zboljšanje in racionalizacijo svojih obra-
tov 275 milijonov mark ali 3.7 milijarde Din.

Lepa Črnogorka

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno blešča-
lo od snage. Ona
radi tega rabi le

**SCHICHTOVO
MILO**

V zvezi z racionalizacijo obratov so zaloge
materijala v skladiščih padle na polovico,
število zaposlenih delavcev pa je pri deloma
povečani proizvodnji v zadnjem letu nazado-
valo od 183.179 na 172.595. Na drugi strani
pa so se zaradi povišanja med izdatki za
mezle povečali od 491 na 515 milijonov
mark. Povprečni letni zaslužek delavcev se
je povečal od 2363 na 2475 mark, kar odgo-
varja v naši valuti 33.400 Din na leto ali
2800 Din na mesec.

— Italijanska trgovinska morarica. Itali-
janska trgovinska morarica je koncem pre-
teklega leta 1453 parnikov in motornih ladij v
skupni tonaži 3.364.000 bruto ton, od tega
za 398.000 bruto ton motornih ladij. Naša tr-
govinska morarica pa je koncem preteklega
leta dosegla komaj 300.000 bruto ton.

Borze

7. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni
promet slab. Nekaj več povpraševanja je bilo
v devizah na Curih, Budimpešti in Newyork.
Potrebo v devizi na Newyork je krila privat-
na ponudba, vso ostalo potrebo pa Narodna
banka Deviza na Dunaj je nekoliko popu-
stila.

Na zagrebškem efektornem tržišču je Voja
škoda danes za malenkost popustila. Za
aranzma in kasa je notirala 432 - 434 brez
prometa, trgovača pa se je samo v terminih,
in sicer za februar po 431.5, za april po 437.5
in 439 in za december po 438. V ostalih dr-
žavnih papirjih ni bilo prometa. Med ban-
čnimi vrednotami so bili zaključki v Praš-
tadini po 930 - 935, v Unionbanki po 55, v
Ljubljanski kreditni po 125 in v Hrvaški po
50. Industrijske vrednote so bile bolj zne-
marjene ter je bila zaključena samo Trbo-
veljska po 480.

Devize in valute.

Ljubljana, Amsterdam 0 - 22.83, Berlin
13.5125 - 13.5425 (13.5275), Bruselj 0 -
7.9177, Budimpešta 9.922 - 9.952 (9.937),
Curih 1094.4 - 1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9905
- 8.0205 (8.0055), London 0 - 276.39, New-
york 56.76 - 56.96 (56.86), Pariz 221.65 -
223.65 (222.65), Praga 168.2 - 169 (168.6),
Trst 0 - 208.12.

Zagreb, Dunaj 7.9905 - 8.0205, Berlin
13.5125 - 13.5425, Budimpešta 9.922 - 9.952,
London 275.99 - 276.79, Milan 297.05 - 298.05,
Newyork kabel 56.88 - 57.08, Newyork ček
56.76 - 56.96, Praga 168.2 - 169, Curih
1094.4 - 1097.4.

Curih, Zagreb 9.1275, Pariz 20.31, London
25.22, Newyork 51.9, Milan 27.205, Praga
15.885, Dunaj 73.10, Budimpešta 90.675, Ber-
lin 123.45, Bruselj 72.225, Amsterdam 208.275,
Varšava 58.30, Bukarešta 3.125, Sofija 3.755.

Dunaj, Beograd 12.47875 - 12.51875, Ber-
lin 168.8150 - 169.3150, London 34.4875 do
34.5875, Milan 37.2150 - 37.3150, Newyork
71.65 - 71.135, Praga 21.0245 - 21.1045,
Curih 136.71 - 137.21, dinarji 12.4275 do
12.4875.

Efekti.

Iz življenja in sveta

Izbor Miss Evrope v francoskem Babilonu

Sedemnajst držav tekmuje za prvenstvo v lepoti — Nekatere krasotice in njih značilne posebnosti — Med najlepšimi sta Miss Francija in Miss Poljska

Včeraj se je v Parizu sestal odbor, ki je prevzel težko nalogo izbire najlepše ženske v Evropi. Lepotno konkurenco tekmo je organiziral Maurice de Waleffe. Njegovemu pozivu, naj pošljejo v Pariz svoje krasotice, se je odzvalo sedemnajst evropskih držav,

Miss France — Germaine Laborde

izbiri najlepše ženske pa so v posameznih državah vodile časopisne agencije.

Ob času, ko imajo naši čitatelji v rokah današnji list, je odločitev o Miss Evropi že padla. Katera dežela je odnesla prvenstvo? Katera dama odstopuje v Galveston na svetovno tekmo med lepimi ženskami? Mogoče bo brzojav prinesel to sporočilo vnetim čitateljem in bralcem lista na drugem mestu — mogoče tudi, da bo treba še malo potrpljenja, preden se stvar oznani.

Konkurentka je 17. Karakteristično je, da se nahaja med njimi posebno mnogo manekinov. To pomeni, da igra pri tekmah za prvenstvo v lepoti

zelo veliko vlogo moda. Modni saloni so poslali svoje zastopnice v Pariz iz Londona in Rima, dočim so Francozi prijaviili svojo kandidatino v osebi 22-letne pevke, blondinke Germaine Laborde. O nemški konkurentki Irmi Höferjevi smo že pisali. Italijo je predstavljala 17letna Derna Giovannini. Španijo Pepita Samperjeva, Poljsko Wladyslawo Nosolakowna, Nizozemsko Miss Noopmanova, Jugoslavijo pa Staslava Matijevićeva iz Uzi.

Pa pridemo preko imen, ki sama na sebi malo pomenijo, k značilnostim evropskih lepotic! Miss Anglija predstavlja, pravijo, idealni tip Angležinj, ki ga vsi poznamo: je suha in visoka, toda distingvirana. Nemka je nižja od nje, močnejša in v obraz okroglejša. Miss Italija je visoka 1.78. Miss Grška ima napako, katero ji vsi očita — manika ji namreč idealen grški nos. Po poklicu je bančna uradnica v Atenah. Miss Madžarska je hči zdravnika in je zmagala nad 200 rojakinjami že v Budimpešti. Miss Nizozemska je hči hotelirja, Miss Poljska je svetlolaska s temnimi očmi, Miss Rumunija je stara 24 let in je iz Constanze, Miss Švica je stara 17 let, Miss Rusija je nečakinja pravoslavnega episkopata. Njen oče je bil uradnik v petrogradskem ministertvu; sedaj je avtomobilski sprevodnik v Parizu.

Lepotice so se prvič sestale v pariški palači d'Orsay, kjer so se predstavile članom mednarodne komisije. Nagrada za prvenstvo v lepoti se je razdelila po velikem plesu v pariški Operi.

Miss Francija je stasita lepota, spričo katere napravila Miss Italija vtis slabotne in bledolice ženske. Anglija izdaja dojem velike dame, Miss Poljska in Miss Avstrija sta dve rivalinji, ki sodita v isto kategorijo. Velikasten vtis napravila Miss Španija, Miss Jugoslavija je zelo ljubka in visoka. Miss Danska se razlikuje od drugih po tem, da je pripadala s seboj ženina. Miss Madžarska napravila vtis angleške aristokratke, na Miss Rusiji pa pravijo, da ni nič slovanskega. Podobno so si Miss Grška, Bolgarija in Rumunija.

Najlepše med lepimi so Miss Francija, Miss Poljska in Miss Italija. Ples, na katerem se je odločilo za no lepoto prvenstvo, je bila nenavadna prireditev tudi po visoki vstopnici. Vstopnica je namreč veljala celih 200 frankov in pariški «Intransigeant», ki je priredil ples, je vnovič v prid pariškemu siromakom nad milijon francov vstopnine. Sodba o Miss Evropi je padla v četrtek popoldne in je bila razglašena najprej v uredništvu pariškega «Journala».

Smrt letalca Hünfelda

V Berlinu je v torek zvečer izdihnil nemški oceanski letalec von Hünfeld. V Westsanatoriu so ga narkotizirali, da ga pripravijo za želodčno operacijo. Že dolgo je namreč trpel na neznoznih bolečinah in se je moral odločiti za kirurški nož. Še preden je sešel ranocelnik po rezilu, je pacient izdihnil. Bil je že tako oslabil, da ni prenesel niti najnavadnejše narkoze pred operacijo.

Hünfeld je bil iz nemške oficirske rodbine. Med vojno se je bojeval na belgijskem bojišču, kjer je bil težko ranjen po šrapnelnem izstrelku. Proglasili so ga za vojnega invalida in so ga hoteli poslati v diplomatski misiji v Sofijo in Carigrad. Preden pa je prišlo to imenovanje, ga je Viljemova vlada imenovala za vicekonzula v nekem nizozemskem mestecu. Pozneje je stopil v državno upravno službo. Lani spomlad je podvil v družbi s Köhlom preoceanski polet z letalom «Bremer». Junkersovim strojem tipa W 33. Dne 12. aprila lanskega leta ob pol 6.

zjutraj se je letalo dvignilo in doseglo Greenly Island. Po povratku v Nemčijo je Hünfeld, ki je bil zvest privrženec Viljema obli-

skal bivšega cesarja v Doornu in s tem ožadeževal čast nemškega prekomorskega poleta. Pozneje se je nastanil v Berlinu, kjer je še pred nekaj dnevi obiskal velik novinarski ples, takoj po njem pa se je moral podvreči operaciji, katere ni prestal. Umrli je star komaj 37 let.

„La Goulue“

Te dni je umrla v pariški bolnišnici Lariboisière stara, debeluhasta, grda in zanemarljiva ženska, ki je spadala na kakšnimi štiridesetimi leti vendarle med najslajnejše zvezde na pariškem umetniškem nebu. Bilo ji je komaj 17 let, ko je začela nastopati kot plesalka v Moulin-Rougeu, kjer je s svojo predrzno, plavalasno lepoto in s svojimi za tedanje čase še bolj predrznimi plesi žela nepopisne triumfe. Že tedaj so ji nadeli zbadljivi priimek «La Goulue» (požrešnica), njeno pravo ime pa je bilo Luiza Weber. Vse se je zbiralo okrog nje, slavni slikarji so jo slikali, pesniki opevali, bogataši jo obdinavali z zlatom. Ker je bila prelahko miselna, ji ni zlato nič zaleglo. Okoli svojega štiridesetega leta si je kupila menažerijo in potovala po deželi. Le redkokdaj je še nastopala po gledališčih. Začela je propadati, propadla je

Tri slike iz življenja Luize Weberjeve

Na šalterju najlažje ste izpostavljeni opasnosti infekcije. — Najdiskretnejšo zaščito Vam nudijo okusne ANACOT - PASTILE dra Wandera

popolnoma in te dni je povsem zapuščen umrla. Do zadnjega je skrbno čuvala precejšen kovček s spominki na svoja nekdanja zmagoslavja, s fotografijami, pismi, gledališkimi programi, kritikami itd.

Iz pohlepa po zavarovalnini umoril lastno ženo

V Budimpešti se je zaključil senzacionalen proces proti madžarskemu lažnemu aristokratu Béli Erdelyju, ki se je moral zagovarjati pred sodniki radi umora svoje žene, radi ponarečanja menic in listin. Obravnava je trajala do go in je bila zelo napeta. Njena zgodovina je sledeča:

Lani poleti sta bila ob Millstätt-skem jezeru na letovišču Erdely in njegova žena, bivša igralka, Nekega dne sta šla zakonca na planino, kjer se je pripetila Erdelyjevi ženi nezgoda: padla je v prepad, odkoder so jo pa rešili, tako, da je otela življenje samo s strahom. Ze tedaj se je govorilo, da je Erdely sam pahnol ženo v prepad, ker je bila zavarovana za visoko vsoto ameriškega denarja. Kmalu potem, ko si je Erdelyjeva opomogla, so jo našli v postelji mrtvo. Kot vzrok smrti se je navajala najprej srčna kap, nato pa zastrupljenje z veronalom. Mrlica so raztelesili in dognali, da žena ni umrla navadne smrti, ampak da je bila zastrupljena in povrh še zadavljena. Policija je takoj osumila umora moža pokojnice in ta je moral na zahtojno klop, kjer je bil sedaj obsojen na dosmrtno ječo zaradi umora, ponareditve dokumentov in menic. Obtoženež je namreč zavaroval svojo ženo za znesek 10 tisoč ameriških dolarjev in je izvršil umor, da bi si na krivičen način polastil velikega denarja.

Bitka z medvedi in cigani

Hudi mrazi zadnjih dni so prisilili tolpo kakšnih sto ciginov, ki so potovali po Kasselskem (na Nemškem) in razkazovali petindvajsetorico medvedov, da so se hoteli nastaniti v neki gostilni v Grumbachu. Gostilničar te družbe ni hotel sprejeti in ji je zaklenil vrata pred nosom. Razljučeni cigani pa so navalili na hišo in po kratkem streljanju so udrli vanjo, zvezali gostilničarja in njegovo družino ter jo spravili v klet. Nato so v gostilni in stanovanju razbili vse na drobne kosce. Med tem časom so bili vaščani alarmirali stražnike. Bilo jih je pa premalo, da bi mogli skozi čredo izstradanih medvedov v gostilno. Morali so poklicati močan oddelek orožnikov iz bližnjega mesta ki je po trdem boju z zverinami vdrl v gostilno in polovil vso cigansko družbo. S to niso imeli dosti opravka, ker je bila izpraznila skoraj vso zalogo alkoholnih pijač.

Mizar, ki poti krvavi pot

O nenavadnem slučaju avtosugestije poročajo iz majhnega kraja v bližini Napoli. V tamošnjem samostanu so naročili mlademu mizarju, naj bi nadomestil strohneli les nekega križa z novim lesom. Ko je to delo dovršil, mu je postalo žal, kakor da je napravil ne-

kaj bogokletnega, niti opat ga ni mogel pomiriti. Ponoči so ga mučile hude sanje, a ko se je zjutraj zbudil, je opazil na svojih rokah in nogah z grozo krvave sledove Kristusovih ran. «Čudež» je vzbudil med praznovernim ljudstvom seveda mnogo komentarjev in cerkvena oblast je bila prisiljena uvesti preiskavo.

Sled za vlomilci v zakladnico

Iz Berlina poročajo, da je policija aretirala hišnika in njegovo ženo iz dotične hiše, pod katero je vodil rovd zakladnice oropane banke, ki so se ga poslužili vlomilci. Hišnik je po poklicu tesar in to je bil prvi povod, da so ga osumili, kajti lesena podporna dela v rovu kažejo, da jih je izvršila večja roka. Poleg tega se je dvojica vedla zelo čudno med zasliševanjem. Dočim so trdili drugi hišni stanovač, da so slišali v zadnjih dneh razločen šum iz kletnih prostorov kakor od udarcev s krampom in lopato, dočim nista vedela hišnik in njegova žena nič o tem, dasi stanujeta veliko bližje navedenim prostorom nego drugi. Nadaljnja preiskava bo pokazala, ali je zadela policija v črno ali pa se zmotila.

Italijanska princesa Giovanna in bolgarski kralj Boris se v kratkem poročita.

Kupujte „Zvezdanko“!

poti pomoči hazardistu. Moja misel je bila že sama po sebi nekorektna, zato je morala povzročiti kazen. A takrat je bilo že prepozno. Ko bi bil vsaj vpil v tistem trenutku! Silno me je mučila misel, da me je utegnil fant že dolgo časa opazovati in je potem takem poznal vse zgodbo o predalu z bankovci. Ko sta trčila najina pogleda, ni črnil besedice.

Obrnil sem se torej proti njemu in dejal: «Ti, dam svojo častno oficirsko besedo, da sem vsako noč jemal denar iz Tvojega predala in ga varčeval v svojem predalu za Tebe, da bi Te lahko presenetil z veliko vsoto.» Odpri sem svoj predal in mu pokazal denar. «Imenitno», je rekel, toda njegov smehljaj ni bil iskren. Vzel sem bankovce iz predala in jih položil na njegovo nočno omarico. «Glej», sem rekel, «to-le sem Ti zbral.» Ni odgovoril niti besedice. Smehljaj se je. Povej mi, kaj naj bi storil v takem položaju?

Mož predal je bil odprt. Mirno sem segel vanj in potgnil na dan revolver. To je bila druga sleparija. A v tistem trenutku nisem mogel storiti drugega. On je, kaj pa, planil pokonci in mi iztrgal revolver iz roke. Ta dogodek se je pripetil v času, ko sem bil najmanj priljubljen. Teden dni pozneje sem že izstopil iz vojske.

Fr. Molnár:

Poročnikova zgodba

«Imel sem prijatelja — ne maram ga imenovati — ki je bil huzarski nadporočnik. Stanovale sva v isti sobi. Tudi on mi je svetoval, naj zaprosim premetitve; še preden sem ga ubogal, je nastopila katastrofa.»

Pri besedi katastrofa se je poročnikov obraz nekoliko skremžil. Bila je bridka, porogljiva grimasa, ki se je brž raztopila v smehljaj.

«Pij», je dejal, «zad pride tisto.» Srknil sem malo vina in da jel pozorno poslušati.

«Ta nadporočnik», je nadaljeval, «je bil najbolj prikupljiv huzar na vsem svetu. Dobrega srca, smel, v posvetnih zadevah neizkušen kot desetletna deklica, povrh pa zal, vselej narave, prijatelj vina in — kar je za mojo zgodbo najvažnejše — tako strasten kvartopirec, da enakega nisem poznal. Med nama ni bilo velike razlike v starosti: vzlic temu sem zmerom igral pri njem skoro da očetovsko vlogo. Ali že zbog tega, ker sem bil tiste čase mnogo solidnejši nego danes, vedi bog: vsekar sem hotel napraviti veliko vojaško kariero. Sicer pa, za to ne gre: poidva dalje. Mladenič je torej kvar-tal kot obseden, a brez sreče; vedno

je izgubljal. Tičal je že do ušes v dolgovi. Takrat ga nisem nič preveč svaril, da naj ne igra; mislil sem, da bo prejel ali slej vendar dobil igro in poplačal svoje odruhe. Toda fant je v enomer izgubljal. Ko je prihajal domov — vedno ponoči, prav za prav že zjutraj — sem jaz že zdavnaj spal. Bil je ves zaripe od sekta in od togote zaradi izgubljenega denarja; ko sem prestrašeno planil iz sanj, sem videl, kako meče ostanek zmečkanih bankovcev v predal svoje nočne omarice, trga obleko s telesa in se vleka k snanju. Včasem ga pobaral: «No?» Odgovor je bil zmerom enak: «Izgubil.» Verjemi mi, bil sem ves obupan zaradi tega.

Nekoč pa mi je prišla neka ideja. Rad bi bil, če se ne bi bil nikdar kaj takega domislil! Sklenil sem, da vselej, kadar se vrne vinjen domov in zaspi, vzamem nekoliko bankovcev, ki jih nepreštete posune v predal — dobro sem vedel, da nima nikdar jasnega pojma, koliko denarja je bil prinesel iz igralnice — zbiram ta denar zanj in mu nekega dne, ko se bo zakrožil v lep znesek, izročim vso imovino in razodenem, kako sem io bil prištelil. Rečeno — storjeno. Mladenič je spal tiste čase povprečno dve uri na dan; komaj se je bil vrnil do-

mov, že je napačilo jutro. A moral je na vse zgodaj v službo. Spal je kakor kos lesa, čim se je vrgel v posteljo. Jaz sem vedno čakal nekaj minut; nato sem iztegnil roko iz svoje postelje k nočni omarici med obema posteljama, odprl potihoma predal in nekako po občutju pretehtal, koliko denarja je v njem; zvezši peščico bankovcev, sem jih mirno položil v svoj predal. To se je ponavljalo tedne in tedne. Nikdar ni opazil, da bi mu kaj zmanjkalo.

Nekega dne pa se je zgodilo tole: Prišel je domov kakor po navadi v jutranjih urah in se je jel slati. Spet je vrgel šon zmečkanih bankovcev v svoj predal. Njegova prisotnost me je predrnila in sem vprašal: «No?» Odvrnil je trpko: «Dobil.» Tistikrat sem imel pripravljeno zanj že dokaj čedno premoženje. Ne vem, obkorej je bilo; dejstvo je, da se je jelo daniti in je bilo v sobi za spoznanje svetleje kot po navadi. On se je vlegel in zaspal. Spet sem čakal, da je jel dihati globoko in pravilno; tedaj sežem polagoma in tiho po njegovem predalu. Ko vzamem med prste nekaj bankovcev, se dvignem v postelji in skušam ob slabem svitu, ki je prihajal skozi okno dognati vsoto, ki sem io bil vzel. Držeč tako denar v roki, občutim, da

V sezoni plesov

Beograd, začetkom februara. Beograđani in Beograđanke radi in mnogo plesajo. Posebno Beograđanke. A to se razume, da predvsem mlada dekleta, graciezno, elegantno, vitke in elegantne dame, ki s svojo dražestno zmerom briljirajo na beograjskem korzu. Objektivno kritiku zdravega nepokvarjenega okusa pri presojanju ženske lepote in ljubečnosti v reviji Evinih hčerk — krasotic ni treba iskati idealov da če po svetu — ima jih dovoli na izbiri doma, v Beogradu samem, zlasti kar se tiče estetske popolnosti nog. Da, te dražestne nožice naših Beograđank ki se v nje zagleda z občudovanjem marsikak tujec — ali niso kakor ustvarjene za ples, za vrtenje po parketu plesnih dvoran? Zavedajo se v polni meri one same, Beograđanke, ki jih odlikuje, ponosne so in prezirljivo vzbija nosove, če jim govoriš o teli ali on imenitni svetovni plesalki, češ videti nas moraš enkrat na plesu, pa boš delal komplimente tudi nam...

To zimo, ko je poredni gospod bo Pius izdatno, kakor že davno, ne namerja na baškanski polotok snega, da za mora imeti do grla dosti tudi najbolj navdušen zimske sportnik na Baškani. nudi Beograd sliko mrazga sibirskega prebivališča, kjer so pred vsem v veljavni tople peči, kožuhi, kućne in sani. Torej pravi rai za lenuhe, ki radi dremajo in se pretegujejo ob dobro zakurjenih pečeh, kakor tudi za vse tiste, ki se z elastičnostjo svojih nog radi šepetajo bodisi v zasneženih in poledeneli naravi, bodisi v zaprtih lokalnih raznih zabavišč. V to poslednjo kategorijo ljudi spada v Beogradu zlasti: zori omenjene dame plesa željne lepotic.

V predvečerju karnevala živimo, pa treba noreti, plesati, skakati, kolikor se pač da! Živopisni plakati na Terazijah oznanjajo, da bo noči velika zabava s plesom pri "Takovu", lutri pri "Kolarcu", poltrijem pri "Stiblerju" itd. Kam naj gre človek, da bi se dobro zabaval, da bi se naplesal in skakal za devet suhih let? Skrbni veliko in preveč za modrudne Beograđanke in Beograđance — tako bi pomislil marsikdo! Pa so glavice Beograđank in Beograđanov prebrisane, in gordijski vzor skrbi zaradi veselih preskca pri njih odločitev: Na vse veselice poidemo, na mir in amen! In se prične na beograjskem grčevju med Dunavom in Savo zvečer takole po deveti uri življenje — življenje v znamenju zadnjega romanja na razne plesne prireditve. Po glavnih mestnih ulicah, ob novozerajskih palačah, med nizkimi hišam in kočami ošabno pod nebo na nahujenih, gomaze v urnem stopanju gruč milostivih gospod, cenjenih gospod in v blagorodnih gospodov in topla zimskih suknjah in plaščih, izginjajo skozi vrata teh ali onih bano razsvetljenih veselilnih prostorov. Do zore se bo plesalo, luhi! Do zore bodo svirali cigan! Do zore bodo imele naše Beograđanke priliko, da v kolu, valčku, čardašu, foksotru itd. svetu dokažejo, kaj vse zmoro njihove prelestne nožice...

Ali ko zasvita zora — — —
O, kako nerade se ločijo beograjske gospodine od plesnih dvoran! Lepo, prelepo, čisto očinske gosli — kar naprej bi se plesalo, brez prestanka brez odmora! Ampak trudne so glavice, nekako omamljene, trudne so postale tudi nožice... Domov bo terba, v tone, bele postelje, da se glavice in nožice temeljito odpočijejo — vse do prihodnjega plesa.

V beograjskih krčmah pozimi

Beograd, koncem januarja. Kdo bi si mislil, da je v naši prestolnici, sorazmerno malem evropskem mestu, vsakršnih grešnikov, pešepuhov, pijanecv, kvartopircv, tatov in drugih podobnih zlikovcev še vedno toliko, kolikor v izdatno kakor v nekaterih zapadnih velemedstih? Prav zares, nihče ne bi verjel tega — ali kdor se je slučajno bliže seznanil z množičnimi beograjskimi krčmami, šelunkami in kletmi, z njihovim nehanjem in njihovimi tajnami, ta ni bil rade volje pritrtil, da Beograd, kar se tiče kriminalistike in z njo v zvezi misterioznosti življenja v nočnih lokalih, ne zaostaja mnogo za Dunajem, Berlinom ali Parizom.

Gori omenjeni grešniki se preko poletja razgube na vse štiri strani sveta in čuječe oko postave jih zaman išče po zakotnih beograjskih brlogih — nikjer jih ni, kakor da so se ugreznili v zemljo. Ali Beograd ima za nje sigurno neko posebno privlačnost, kajti pozimi postanejo brlogi naše metropole iznova njihovo pribežališče, kljub strogosti očesa postave. Da je Jakob Alešovec še živ, on bi svoji mikroskopi, ki je z njim ljubljanskim purkarjem pregledoval grehe, iz Ljubljane gotovo prenesel v Beograd, kjer bi njegova izvrstna satira našla za žetev dobro poznojevo in posejano njivo v nizinah beograjskega življenja.

Ko se v Beogradu zvečer in se po ulicah, kakor so Sarajevska, Karadjordjeva, Ratarska, Dubrovačka itd., zunaj po zloglasnosti sumljivih nočnih tipov, različne medla svetloba električnih žarnic, prično huckati izza ozgov bogotne senice, ki ne veš, odkod prihajajo in kam izginjajo. Vidiš samo, kako je svignilo mimo tebe nekaj človeškemu stvoru podobnega — šepica postisnjena globoko na oči brki pobeženi, kakor pri Kitajcu, brada razkušana, obleka ozuljena in zamazana — trenutek še, in od zagledane prikazni utone v temi tudi ona dvojica migotajočih nog s posvedranimi naztrganimi čevlji, iz česar se da sklepati, da prikazen mnogo potuje. Ako si pri srečanju s tako bogotno senco začel zvenčevanje, tedaj bodi prepričan, da so to v noznančevem žepu zvenčevali vetrili, pile, kladevca, svedriči in razno drugo vionitsko orodje.

Tam, pod prihuteno streho, ki tišči nanjo noč s svojim črnim plaščem, se reži v temo troje, četvero razsvetljenih oken in na ulici se razlega vrišč, pomešan z brenčanjem na tamburice in izvirnimi rokovanjskimi kletvicami Postenemu človeku, ki ga je ob pozni nočni uri zanesla pot tod mimo, takoj sumljivo zasrmi po grehu. Okna takozvane brloga so večinoma zagrnjena z rdečimi preperelimi zavesami, kar mu daje korlorit fantastičnosti in zagonetnosti. Prestopni vezasti praz "skrivnostne" hrana — in prvi pogled spozna, da si zares zašel v pravo pravico imeno apavev.

V brlogu te živahno ka'or v panju, kadar čebule roje! Ob nekaterih mizah temni, mrki obrzi kvartave, zaverovanih v tablaneta, ob drugih zomet družba divje besneča, s črčnimi rakije v levici, z desničico v vehementnem gestikuliranju poudarjajoč, da je resnično vse tisto, kar so no-

vedala kričeča usta. A tam v kotu — oho, kaj pa se tam dogaja? Dva temnobrada moža sta se spopadla, pa obdelujeta s pestmi drug drugega tako temeljito, da odmevajo krepki udarci cmo ojaže od stene do stene. Prava apaska tipa! Pa se za njuno borbo malokdo zmeni, in tamburice na vzvišenem prostoru bizu vrat svirajo dalje, kakor da se ni v krčmi prav nič zgodilo, ponavljajoč z vriščem, ohripelimi glasovi refren svojih grdih "pesmi".

Zelo skrivnostni individuij polno je tudi obmizje tam v drugem kotu. Potepuhi, ki so se bogvedi odkod prilitali v našo metropolo, imajo tu svojo tajno konferenco. Slikajo glave drug k drugemu, razgovarjajo se šepetaje, s pomenljivim pomežikanjem, pri tem pa njo klevetajo, srbjski jeruz, in prizrižejo kisljo papirko in sir kačkaval. Posledica njihovega posvetovanja in šepetanja v temle momentu bo mogče jutri zjutraj obupen krk tega ali onega beograjskega trgovca, ko bo zagledal blaga'no v trgovini izpraznjeno do dna. Tisti človeček med njimi, ves črn in salast od pet do glave, bo na tej potepuški konferenci brez dvoma dobil imenitno nalogo, da se to noč skozi dimnik splazi v zgradbo ali stanovanje nekaterih beograjskih velikašev in izvrši kontrolo njihovih mošniškov Rokomavhij so s posvetovanjem tako zaposleni, da se niti ozreči ne umejejo na zapeljive smehljaje dveh, treh dučinel, ki se s plešočimi koraki vrte med mizami v brlogu, dokler ne obvisje na vse zadnje na kolenih in vratu kakšnega ljubezni željnega gosta.

"Salamenski grešniki, vrag vas vzemi!" se raziezi pošten Evropec, ko zapušča takle brlog. In pljune treskoma na kaldrmo in odconata ozorčen po svojih potih... K.

Donosi

JEZICA. Sokol priredi tudi letos na pustno nedeljo v kar največjem sijaju svojo maskarado. Prične se ob pol 20. z veseloigro "Trile tičiki", nakar sledi izredno zabaven ostali spored. Dvorange bo originalno okrašena in sveda posebno topla zakurjena. Ples je prost. Dostojne maske dobrodošle. Kakor vsako, posetijo tudi to Sokolsko prireditev vsi prijatelji Sokolstva in prijone zabave! V nedeljo vsi v Sokolski dom! Zdravo!

BREZICE. Dne 30. januarja je imelo naše Sokolsko društvo svoj redni občni zbor. Po izbranih poročilih društvenih funkcionarjev je bil zopet soglasno izvoljen za starosta br. Dr. Zolšek; ravno tako za podstarosta br. Dr. Druvošek. Za načelnika je bil na novo izvoljen br. Gregorčič Mirko. Ostali funkcionarji in odborniki so izvoljeni vsi isti kot lani, kar je gotovo znak, da so bili člani tudi v preteklem letu z njimi zadovoljni ter da uživalo popolno zaupanje. Po izbrani dnevnem redu sta vzpodbujala članstvo br. starosta in župni delegat br. Vuksan iz Zagreba z jedrnatimi besedami k vztrajnemu delu in izvajanju Tyrševe ideje posebno v tekočem letu, ko nam je praznovati 25-letnico našega obstoja in bo treba pokazati javnosti uspeh sokolskega dela v eni četrtini stoletja.

SOSTANJ. Prostovoljno gasilno društvo Sostanj — mesto je imelo dne 31. p. m. v prostorih gosp. Cerovška svoj 50. redni letni občni zbor ob lepi udeležbi članstva. Načelnik Jakob Volk je podal izbrano poročilo o celoletnem delovanju, združeno z zgodovino 50letnega obstoja društva, iz česar povzamemo: V letu 1879, se je začela naša potreba po ustanovitvi nad vse potrebnega in koristnega društva. Dne 20. junija 1879 se je vršil ustanovni občni zbor ob navzočnosti 24 članov ustanovnikov, od katerih danes živijo samo še štirje tovariši: dr. Ivan Liechtenegger, zdravnik; Ivan Vošnjak, posestnik in vinogradnik na Bregu pri Ptuj; ter posestnika Gregor Aeman in Jožef Totter. Ostalih 20 članov ustanovnikov krije grob. Občni zbor se jih je spomnil s trikratnim klicem: "Slava! V 50. letih je društvo sodelovalo 24 krat pri večjih požarih v mestu, med temi so bili trije tovarniški požari. Pri zunanjih večjih požarih je društvo sodelovalo

26 krat, tako tudi pri požaru mesta Slovenj-gradca leta 1903. Mnogokrat je društvo moralo stopiti v akcijo pri večjih povodnjah. — Danes šteje društvo 60 rednih in 120 podpor- nih članov ter je prav dobro opremljeno z vsem potrebnim orodjem. Letos 29. junija bo društvo proslavilo svojo 50letnico na svečan način z župnim zletom Slovenj-gradske gasilske župe in z razvitjem prapora gasilnega društva tovarne Franc Woschnagg in sinovi d. d. Upati je, da se bodo tudi to pot društva in občinstvo odzvala vabilu tako, kakor l. 1924., ko se je vršila proslava 45letnice, združena s pokrajinskim zletom, JGZ, ki je bil vsestransko dobro pripravljen in do danes največja zvezina prireditev. Porablamo priliko, da požrtvovalnemu gasilnemu društvu v Sostanju povodim letošnjega zlatoga jubileja toplo čestitamo, želje mu v nadalje najlepší razvoj. Na pomoč!

SOSTANJ. Velika predpustna maskarada Sokola bo dosegla v soboto dne 9. t. m. gotovo svoj vrhunec. Grajski vrt v svoji rožnati lepoti jamči, da bo razpoloženje prav animirano, osebno pozornost bodo vzbudile tri najlepše maske, katere voli občinstvo. Pozabljeno je že, katera je bila pred leti najlepša maska. Konkurenca je velika, ker mi- ka'jo tudi okusno izdelane nagrade. Nobena maska naj ne bo brez tekmovalne številke, ki jo dobi pri blagajni. — Prijavljene skupine bodo vzbudile posebno pozornost in uživali bodo tudi maskiranci, za kar bo skrbel tudi neumorni Jazz - Band, Celje. Tudi prijatelji valčkov bodo prišli na svoj račun.

RAĐOVJICA. Sokolsko društvo v Rađovljici bo priredilo na pustno soboto 9. t. m. maskarado v svojih društvenih prostorih. Godba jazz - band, broječa 12 najboljših priznanih godbenikov iz Ljubljane. Tekma mask. Razsodišče ljubljanskih umetnikov in strokovnjakov. Trem od razsodišča izbranim najlepšim in najoriginalnejšim maskam bo poklonil Sokol dragocena darila.

LJUTOMER. Za Sokolsko maskarado 10. t. m. so priprave v polnem teku in se bo prireditev vršila pod imenom "Ena noč v Orientu". Marljivo se dela na dekoracijah in je že sedaj prijavljeno veliko število mask in skupin. Pripravljeni odbor pa je tudi vse potrebno ukrenil glede dobre potrebe, primernega temperiranja doma in celo vrsto prijetnih presenečenj. Ker bo to letos najbolj animirana zabava v našem mestu, se obeta že sedaj velik obisk iz vseh krogov, kakor tudi iz okolice. V sled predvidenega navala priporočamo predpustno, da odpade s tem neprijetno tukanje pri blagajnah. Sedeži in mize na galeriji, katera bo spremenjena v lože, se dajo lahko proti malenkostnemu doplačilu rezervirati. Vabimo pa še ponovno, ni nihče ne zamudi te letošnje zabave. — Občni zbor Sokola se je vršil 2. t. m. Iz poročil se je razvidelo marljivo in vestno delovanje odbora. Iz blagajniškega poročila posnemamo, da je imelo društvo 145.289,97 Din dohodkov in od prireditev 55.264,04 Din, kar se je večinoma uporabilo za odplačilo dolga na domu. Za starosta je bil izvoljen br. dr. Stajnko, za podstarosta br. Seršen in Ozmeč, načelnik br. Lubej. Odbor je ostal z malimi spremembami stari.

Stanovanje

5—7sobno v centru Ljubljane iščemo za t a k o j ali pozneje. Ponudbe na ogl. od- del. »Jutra« pod šifro »Dunajska firma«.

Lgodno se oddasta takoj

dve sobi

v središču mesta za pisarno. Vpeljan telefon. — Fran Kraigher, Cankarjevo nahrenje št. 7. 2637-a

Natečaj

Spretnega uradnika za vodstvo vseh pisarniških poslov v Društvu za Saobračaj Putnika i Turista „PUTNIK“ v Sarajevu sprejmemo

K A N D I D A T I

morajo obvladati — najmanj v govoru in pisavi — nemški in francoski. Poznanje več jezikov se smatra kot prednost. Dolžnost tega uradnika je, da vodi pisarno in biljetarno, da daje informacije interesentom in da vodi vsestransko propagando za turizem. — Pismene ponudbe s sledečimi spričevali: spričevalo o jugoslovanskem državljanstvu, dovršenih solah, o jezikovnem znanju in spričevala o dosedanjem delu in vedenju. Ponudbe je poslati priporočeno ali predati osebno društvenemu tajniku g. B. TRBOJEVIČU, SARAJEVO, »PUTNIK« 4, Kralja Petra ulica 15.

Umrla nam je naša zlata mamica, stara mama, sestra, tašča, teta, gosja

Franciška Novak

posestnica

po kr-tki mukopolni bolzini, pravičena s tolažili sv. vere. Pogreb ne ozabne pokojnice bo v soboto, dne 9. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Sp. oiška, Aleševceva cesta 11 na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 7. februarja 1929.

Žalujejo rodbine:

NOVAKOVA, NOTAR SVETLIČEVA, ING. HARTMANOVA, BUCARJEVA in TOMETOVA

Ostala Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Sokol

Kamniško okrožje reorganizirano

Na Svečnico popoldne je imelo kamniško okrožje v »Sokolskem domu« v Domžalah občni zbor, ki se ga je udeležilo po troje delegatov okrožnih edinic. Zastopana so bila vsa društva in odseki razen Doba. Občnemu zboru je predsedoval starosta iz Domžal br. Tomo Petrovec, nakar je br. J. Kregar predložil osnutek za novi okrožni pravilnik. V izredno resni in povsem stvarni dveipolurni razpravi je bil pravilnik z nekaterimi izboljšaji soglasno sprejet in bo predložen župnemu občnemu zboru.

Po tem pravilniku poslujejo društva z župo samostojno kakor doslej, in sicer z vsemi župnimi instancami, okrožje pa ureja samo društvene in okrožne zadeve okrožnih edinic. Okrožje vodi okrožni občni zbor. Mesto izrednega občnega zbora, ki ga torej okrožje nima, zboruje okrožno vodstvo, ki ga tvorijo vsi člani okrožne uprave, okrožnega tehničnega in okrožnega prosvetnega odbora. Tekoče administrativne in obče organizatorne posle opravlja okrožna uprava, ki jo tvorijo izvoljeni starosta, načelnik in prosvetar ter po en zastopnik vsake okrožne edinic. Tehnične posle okrožja opravlja okrožni TO, ki ga tvorijo izvoljeni načelnik in načelnica, po en delegirani član vadijskega zbora vsake okrožne edinic, zastopnik OPO in zdravniškega odbora. Prosvetne posle v okrožju pa vodi okrožni PO z okrožnim prosvetajem in po enim članom društvenih PO ter zastopnik OTO. — Okrožje se financira iz prispevka 1 Din na vsakega člana, ki ga kot župni porez pobere župa in nakaže okrožju, ter jo je razbremenilo v njenih poslih, dalje iz 10 % od čistega donosa okrožnih prireditev in 2 % od čistega donosa društvenih javnih teledavnih nastopov.

Upamo, da bo tako organizirano okrožje moglo uspešno delovati v dobro družtev in župe. Občni zbor je na predlog Domžal odločil okrožju stalni naziv: »Kamniško okrožje sokolske župe Ljubljana«. V volitvah so

bili vzklikoma in soglasno izvoljeni: okrožni starosta Jože Gašparin (Domžale), načelnik Kancijan Škerl (Ježica), načelnica Mimica Gregoričeva (Ježica), prosvetar Franjo Korbar (Radomlje); revizorji so: Jože Mrak (Mengeš), Anton Germek (Ježica) in Ivan Lovrač (Moravče). Ostali nevoljeni odborniki okrožne uprave pa bodo določeni na prvi seji.

Okrožju, ki je v Sokolski župi Ljubljana zaenkrat edino organizirano po tem principu, in sicer v poskusne svrhe, pa iskreno želimo, da kmalu dokaže, da je samo taka okrožna organizacija realna, praktična in plodonosna. Zdravo! — že.

Radio

Sobota, 9. februarja.

LJUBLJANA. 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa in reproducirana glasba. — 13.30: Stanje vode in borzne vesti. — 17: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Delavska ura. — 19: Nemščina. — 19.30: Psihologizacija in umetnost. (Dr. Bartol.) — 20: Radio - orkester. — 21: Koncert trnovskega pevskega zbora pod vodstvom gosp. Marolta. 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reproducirana glasba. — 17.30: Popoldanski koncert plesne godbe. — 20.35: Koncert komorne glasbe. — 22: Lahka godba. — PRAGA. 18.15: Pevski koncert. — 19.30: Prenos opere »Pri treh mladenkah« iz Bratislave. — 22.25: Večerni koncert lahke godbe. — BRNO. 19.45: Klavirski koncert. — 20: Komedija »V življenju«. — 20.45: Kabaretni večer. — 22.25: Prenos koncerta iz Prage. — VARŠAVA. 20.30: Kálmánova opera »Cirkuška princesa«. — 22.30: Koncert godbe za ples. — DUNAJ. 11: Popoldanski koncert. — 17.45: Koncert komorne glasbe. — 20.15: Kolova melodrama »Zena brez poljuba«. — BERLIN. 17: Koncert lahke glasbe. — 20: Koncert vojaške godbe: koračnice. — 22.45: Prenos orkestralnega koncerta. — 23.30: Odlomki iz opere »Metopirs«. — FRANKFURT. 16.35: Popoldanski koncert. — 20.15: Zabaven predpustni večer. — LANGENBERG. 20: Zabaven večer in koncert lahke glasbe. — STUTTGART. 16.30: Popoldanski koncert. — 20: Prenos Weingartnerjevega simfonjskega koncerta iz Bazla. — 22: Predpustna igra »Odkritje Marsa«. — BUDIMPEŠTA. 19.15: Popoldanski koncert vojaške godbe. — 17.30: Prenos koncerta konservatorija. — 19.30: Prenos iz kraljeve opere: Dohnányjeva opera »Tenor«. — Koncert ciganske kapela. — LONDON. 19.45: Debussyjeve klavirske skladbe. — 20.30: Pevski koncert in vojaška godba. — 22.35: Mešan večer in koncert lahke glasbe. — RIM. 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 20.45: Donizettijeva opera »Regimentova hči«. — STOCKHOLM. 17: Koncert lahke glasbe. — 18.30: Stara plesna godba. — 19.45: Mozartove violinske sonate. — 20: Kabaretni večer.

Kupujte pri trdkah, ki inserirajo v »Jutra«

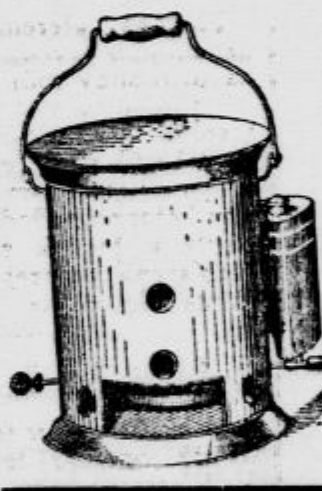
Prvovrstna Radulovičeva iznajdba Prenosljiva spiritovalna peč

Poslajte se po povzeju za ceno 2'00 Din za komad — oprijemno »asimoni«. Pozor: s to pečjo se za nekoliko dni narjav spirita doti izvrstna toplota za ogrevanje manih lokalov. Na tej peči se da kuhati kot na štedilniku T soče po val od vseh krajev S.H.S. »o nabo« a revizija. Ta peč je narejena iz nešča po zimi kakor tudi polei.

Pojasni la raje

Drag. Radulović

Beograd, Kralja Petra ul. 94

Naznanjamo žalostno vest, da je naša dobra žena in mati, gospa

Matilda dr. Grossmann

danes ob 16. uri umrla.

Pogreb naše ljube pokojnice se bo vršil v soboto, dne 9. t. m. ob 15. uri.

LJUTOMER, 7. februarja 1929.

Dr. Karol Grossmann, soprog. — Draga, Božena, Vladimir in Tatjana, otroci.

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naš predobri oče, stari oče, praded, tast in stric, gospod

Karol Biazani

dne 6. t. m. ob 10. uri zvečer, previden s tolažili sv. vere, v 91. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega bo v petek, dne 8. februarja t. l. ob pol 5 uri popoldne na tukajšnje pokopališče.

V DOLENJEM LOGATCU, 7. februarja 1929.

Ivan in Alojzij, sina; — Josipina Korenčan, hči — v imenu ostalih sorodnikov. 2650a

